פולע טאבעלעס פון דער מלוכה-לאטעריע — זעה 8/9 זייט

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

NAJER FOLKSBLAT

פרייז 15 גראשען

היינט 10 זייטען

נייער פאלקסבלאט

№ 224 | Łódź, Poniedziałek 28 września 1931 r. | נײַנטער יאהרגאנג | לאדז, מאנטאג י"ז תשרי תרצ"ב | № 224

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אדרעס פון רעדאקציע און אדמיניסטראציע: לאדז, פעטריקאווער 21, טעל. 224-71

דייטשלאנד ערב אינפלאציע

גרויסע באנק-קראכען צוליב דער ירידה פון ענגלישען פונט

בערלין, 27 (ספ. טעל.) די רעדע פון קאנצלער ברינינג, אין וועלכער ער האט געזאגט, אז דאס פאלען פון ענגלישען פונט וועט צווינגען די דייטשע רעגירונג אנצונעמען א רייה אויסנאמס-ווייזע מיטלען האט ארויסגערופען א מהומה אין געוויסע פינאנציעלע קרייזען. די רעדע פון קאנצלער האט מען פערשטאנען אלס אונפערמיידליכען אנזאג פון אנ׳אינפלאציע.

לאנדאן, 27 (ספ. טעל.) די אמעריקאנישע און די פראנצויזישע בענק זענען צופיל פעראינטערעסירט אין דעם ענגלישען פונט, אז זיי זאלען איהם לאזען ווייטער פאלען. אבער דערווייל בעמערקט זיך א שטארקע שפעקולאציע מיט׳ן ציל דעם פונט אראפצוווארפען נאך נידריגער. דער צענטער פון אט די שפעקולאציעס איז אמסטערדאם. די אלגעמיינע איבערצייגונג איז אבער, אז די סטאביליזאציע פון פונט וועט פארקומען אויף פיר דאלאר.

צוליב׳ן פאלען פון פונט האבען איניגע באהן קאנסארציומס בעשלאסען צו העכערען דעם באהן-טאריף אויף 40 פראצענט.

בערלין, 27 (ספ. טעל.) אין צוזאמענהאנג מיט׳ן פאלען פון ענגלישען פונט הערשט אין דייטשלאנד א גרויסע בעאונרוהיגונג. מיט גרויס שפאנונג ערווארט מען דעם רעזולטאט פון וויזיט פון די פראנצויזישע מיניסטארען.

די נערוועזישקייט אין דייטשלאנד שטייגט צוליב דעם נאך, וואס אין געוויסע איינפלוסרייכע ווירטשאפטליכע קרייזען פאדערט מען עס זאל דערלאזט ווערען צו אנ׳אינפלאציע. דאס איז צוליב דעם, וואס עס ווערען מאסענהאפט געווארפען די ווערט-פאפירען פון דער מלוכה און פון די גרויסע דייטשע אונטערנעהמונגען.

קראך פון א גרויסער דייטשער באנק

בערלין, 27 (ספ. טעל.) א גרויסער רושם האט געמאכט אין דער דייטשער און אין דער אינטערנאציאנאלער פינאנציעלער וועלט דער באנקראט פון דער גרויסער דייטשער באנק „ס. שענבערגער און קאמפ." דער קראך פון דער באנק איז א רעזולטאט פון פאלען פון ענגלישען פונט.

די באנק האט געזאלט בעקומען שטיצע פון בלייכרעדער׳ס באנק, אבער אין דער לעצטער מינוט האט בלייכרעדער זיך צוריקגעצויגען.

באנקראט פון דער גרעסטער פראנצויזישער באנק

פאריז, 27 (ספ. טעל.) אין צוזאמענהאנג מיט דער ירידה פון דעם ענגלישען פונט איז אריינגעפאלען אין צאהלונגס-שוועריגקייטען די גרויסע פראנצויזישע באנק די „נאציאנאלע קרעדיט באנק". די פאסיווען פון דער באנק בעטרעפען העכער 100 מיליאן פראנק. דאס איז איינע פון די מעכטיגסטע באנק-הייזער אין פראנקרייך. די באנק האט בלויז אין פאריז 37 אפטיילונגען.

די רעגירונג האט בעשלאסען צו הילף צו קומען דער באנק.

3 נאוואמיעסקא 3 נאוואמיעסקא

טוך און קארט-געשעפט

Herman Włoski

לאדז, נאוואמיעסקא 3 טעל. 114-92, פראנט 2-טער שטאק

עמפעהלט צים איצטיגען הערבסט אין ווינטער-סעזאן דעם רייכסטען אויסוואהל פון די נייעסטע

דאמען- און הערען-שטאפען

ווי: לאדזער, טאמאשאווער, ביליצער, לעאנארד׳ס און אויסל. אויסארבייטונגען

בעסטע קוואליטעט! / נייעסטע מאדע! / פאבריקס-פרייזען! / הורט און דעטייל!

געדענקט די אדרעס! געדענקט די אדרעס!

עס ווערט געזוכט

א שענעם לאקאל

אויף א ישיבה פון 8 ביז 12 שטיבען — אפערטען אין צדם פאר „תומכי תמימים", ליובאוויטש

פעולירען געגאנגען

א שטריימעל

דער עהרליכער פינדער ווערט געבעטען געגען גוטע בעלוינונג אפצוגעבן צו בלום, אל. 1. מאי 19 אדער קלינגען טעל. 140-37. — דיסקרעציע געזיכערט.

דאנקזאגונג.

דעם טיפסטען דאנק דריק איך אויס דעם הויפט-דאקטאר פון ווענערין-קליניק ביים „לינת חולים" ד"ר בערגסאן ווי אויך די ה"ה דאקטוירים פ־אם און שמערלאווסקי פאר זייער מיהזאמער ערצטליכע הילף ביים אפערירען מיין פרוי און ווינש זיי צו פאלג אין זייער ווייטערדיגע מעדיצינישע טעטיגקייט גלייכצייטיג דאנק איך זעהר דעם קראנקען-שוועסטער-פערסאנאל פאר זייער גוטע בעהאנדלונג אין דער צייט פון מיין פרוי׳ס קראנקהייט.

מיט אכטונג

ה. בערגמאן, קעלבאן 12.

6529

די לייטונג פון דער 7-קל. שולע פון א. עדעלשטיין, 9 סאלנא 9

מאכט בעקאנט, אז עס ווערען אנגענומען שילער פון 7 ביז 14 יאהר אין אלע קלאסען אויף דעם יאהר 1931/32, יעדען טאג פון 9 פריה ביז 1 מיטאג און פון 3—6 נאכמיטאג.

אין דער שולע ווערט געלערנט, א חוץ די וועלטליכע בילדונג, עברי, חומש, רש"י, תנ"ך, משניות, דינים און גמרא מיט תוספות דורך די בעסטע לעהרער און מלמדים.

די ערציהונג איז א שטרענג רעליגיעזע. נאכ׳ן פערלאנג פון די עלטערן ווערען די שילער פארגעברייט אין אלע יודישע גימנאזיעס.

אין פארבערייטונגס-קלאס ווערען אנגענומען שילער פון 5 יאהר אהן פארקענטניש. אלע פארמאליטעטען לגבי דער שול מאכט: רויטע צעטלען איבערטראגען קינדער פון אנדערע שולען ערלעדיגט די שולע.

לייטער פון דער שולע י. עדעלשטיין.

צענטראלער יודישער האנדווערקער-פערבאנד אין לאדז, פאלודניאווא 4

אכטונג, האנדווערקער!

היינט, מאנטאג, דעם 28-טען ד. ח. 8 אוונט צום 1. טערמין און 9 אוונט צום 2. טערמין קומט פאר אין אייגענעם לאקאל, פאלודנ. 4

די אלגעמיינע יעהרליכע מיטגלידער-פערזאמלונג

מיט פאלגענדער טאג-ארדנונג: 1) ערעפנונג און וואהלען פון א פרעזידענט, אססעסאר און סעקרעטאר; 2) לעזען דעם פראטאקאל פון דער לעצטער אלגעמיינער פערזאמלונג; 3) בעריכטען פון דער פערוואלטונג און רעוויזיאנס-קאמיסיע און דיסקוסיעס; 4) ענדערן פערשידענע §§ פון סטאטוט; 5) וואהלען פון פערוואלטונג און רעוויזיאנס-קאמיסיע; 6) בעשטעטיגען דעם בודזשעט אויפ׳ן יאהר 1932; 7) פרייע פארשלאגע.

די פערוואלטונג.

בעמ.: ווער עס האט נישט בעקומען די איינלאדונג ווערט געבעטען אפצונעהמען און דער קאנצעלאריע. אהן איינלאדונגען וועט מען נישט ערלויבט ווערען.

Dr. med.
I. FAJWLEWICZ
צוריקגעקעהרט
שרודמיעסקא 16, טעל. 117-61

Dr. med. G. GERSZTAJN
ספעציאל-ארצט פאר אויגען-קראנקהייט
צוריקגעקעהרט
טראגוטא 12, טעל. 175-10.
נעהמט אן פון 11—1 און פון 7—8 אוו.
1754

Dr Med.
M. Wajnberg
ספעציאל ארצט פאר נערוועזע-קראנקהייטען
צוריקגעקעהרט.
ZEROMSKIEGO 25 (פאנסקא)
טעל. 172-20
נעהמט אן נאכמיטאג. פון 5 ביז 7

Dr. MED. H. LUBICZ
ספ. פאר הויט, ווענערישע און געשלעכטס-קראנק.
צעגעלניאנא 7 (פריהער 43), טעל. 13-142
עמפפאנגס-שטה׳ן 8—10, 12—2, און 5 8, זונטאג און יו"ט 9—1, פאר דאמען בעזונדערע ווארטע זאל

אכטונג!

די בעוואוסטע און לאנג-עקזיסטירענדע פירמע

J. FUTERMAN

Łódź, Piotrkowska 54, tel. 106-54

מאכט בעקאנט, דאס זי בעזיצט און עמפפעהלט דער געעהרטער קונדשאפט צו די פארשטעהענדע ימים-טובים א זעהר רייכען אויסוואהל פון אלערהאנד מאדערנסטע לעצטע נייהייטען פון:

דיוואנען, טיש-בעט-דעקען, מעבעל-איבערצוג, באדניקעס, נארזשוטען, דעקאראציע-שטאפען, גארדינען, קאצען, צעראטען, פארטיערן, רייזע-פלעדען, לינאלעאום

אלעס צו אויסערסט ביליגע פרייזען און רעעלע בעהאנדלונג.

בעמערקונג: פערטרעטונג פון די בעסטע ביעלסקער האנד-דיוואנען.

54 הורט! / דעטייל! 54

קויפט נור ביי דער ערשטער האנד!

יין כשר וטוב!

1/4 ליטער נור 63 גראשען

פון דער אלטער בעוואוסטער פירמע

„בארווין"

אינה.: מענדיל בארבשטיין, לאדז

נאוואמיעסקא 30, טעל. 210-58

גרויסער אויסוואהל פון ווינען, ליקערן און בראנפען׳ס.

ביליגע פרייזען. סאלידע בעהאנדלונג.

טראַגישער טויט פון געוו. מין. סקשינסקי

אומגעקומען אין אַן אויטא-קאטאסטראפע

פאָזען, (טעלעפאָניש) אין אַן אויטאָ-קאַטאסטראָפע איז אומגעקומען דער געוועזענער פוילישער פרעמיער-מיניסטער און מיניסטער פאַר אויסערן-ענינים גראף אַלעקסאַנדער סקזשינסקי.

סקשינסקי איז געפאָהרען אין אויטאָ פון פולק. מאראווסקי אויף יאַגד אין דער געגענד היני טער משענסטאכאָוו. אויף איין אָרט, ווען דער אויטאָ האָט זיך געפונען צווישען קראטאָשין—אָסטראָווו (אין פאָזענער קאַנט) איז דעם אויטאָ אקעגענגעקומען א פוהר. פולק. מאַראווסקי האָט געוואָלט פאַרקערעווען דעם אויטאָ, אָבער די מאַשין איז אריינגעפאַלען אין אַ גרובען נעבען שאָסע. סקשינסקי איז פון דער קאַטאַסטראָפע שווער פערוואונדעט געוואָרען און איז אין עטליכע שעה ארום געשטאָרבען פון די וואונדען. דער פולק. מאַרעווסקי און דער שאָפער פון אויטאָ האָבען נישט געליטען.

* * *

גראף אַלעקסאנדער סקשינסקי איז געבוירען געוואָרען אין יאָהר 1884 אין זיינע עלטערנס גוט אין זאַגאַזשאנאָוו אין גאליציען.

ער האָט שטודירט אין קראקאָ און מינכען. וואו ער האָט גע׳ענדיגט דעם אוניווערזיטעט מיט׳ן טיטול ד״ר פילאָזאָפיע. ווען ס׳איז אויסגעבראָכען דער קריג, איז ער געווען סעקרעטער פון דער עסטרייכישער אמבאַסאדע אין פאַריז. אין דער צייט פון קריג האָט ער געדינט אַלס זעלנער און האָט בעוויזען פאַרטציגצען זיין בילדונג און ענדיגען אויך דעם יורידישען פאַקולטעט.

ד״ר אַלעקסאנדער סקזשינסקי

דער געוו. פרעמיער, וועלכער איז אומגעקומען אין אַן אויטא-קאטאסטראפע

ווען פוילען איז געוואָרען זעלבסטשטענדיג, האָט סקשינסקי בעקומען דעם פאָסטען פון פוילישען געזאנדטען אין בוקארעשט. שפעטער איז ער געוואָרען אויסערן-מיניסטער און אין סוף יאָהר 1925 האָט ער פערנומען דעם פאָרטפעיל פון פרעמיער אין וויטאָסעס קאָאַליציאָנס-רעגירונג. נאָך דער מאַי-איבערקעהרעניש האָט זיך סקושינסקי בעזייטיגט פון פאָליטישער טעטיגקייט, הגם ערשט נישט לאַנג איז ער ארויסגעטראָטען מיט אַן אַרטיקעל וועגען דער נויטווענדיגקייט צו אקטיווירען די פוילישע אויסערן-פאָליטיק און מען האָט שוין פאָראויסגעזעהן אז ער וועט זיך אומקעהרען צום אקטיווען פאָליטישען לעבען.

סקשינסקי איז געווען א מענש מיט גרויסע בעגאבונגען, זעהר א געבילדעטער, מיט א בריי־טען פאָליטישען בליק. ער האָט זיך גוט פערשריבען אויך אין דער געשיכטע פון די יודען אין פוילען. ער האָט עס זייענדיג אויסערן-מיניסטער דער ערשטער בעשטעטיגט די פאָזיטיווע בעציהונג פון פוילען צו דער באלפור דעקלאראציע. ער האָט אויך געפרובט צו ברענגען צו א פויליש-יודישער פערשטענדיגונג.

—=:)O(:=—

ענטלאָפען די אַטענטעטער

בודאפעשט, (ספ. טעל.) לויט די לעצטע ידיעות, זענען די שולדיגע אין דעם שרעקליכען אטענטאט אויף דעם עקספרעס בודאפעשט—וויען אַפגעפלויגען אין אַן אעראָפּלאַן קיין מאָסקווע.

אַ זיצונג פון רעוויזיאָניס-טישען עקזעקוטיוו

בערלין, 27 (יט״א טעלעגראַפיש).
אין קאלע קומען פאַר זיצונגען פון רעוויזיאָניסטישען עקזעקוטיוו וועגען שאַפען אַ שלום.

אפגעלעגט די קאנפערענץ פון ציוניסטישע פרנסים

ווארשא, 27 (יט״א טעלעפאָניש).
די קאָנפערענץ פון די ציוניסטישע פרנסים איז אָפגעלעגט געוואָר׳ען.

הערבערט סעמיועל זאל איבערגיין צו אַנ׳אָפּאָזיציע

לאָנדאָן, 27 (יט״א טעלעגראַפיש).
ווי מען גיט איבער זאָל הערבערט סעמיועל אונבעדינגט איבערגעהען צו אַנ׳אָפּאָזיציע געגען דער רעגירונג.

געשטאָרבען אַ לאַדזער אין רחובות

ירושלים, 27 (יט״א טעלעגראַפיש)
אין רחובות איז געשטאָרבען איינער פון די פיאָנערען פון דער ציוניסטישער בעוועגונג אַהרן אייזענבערג, אַ לאָדזער.

פערפלייצונג אין גאליציע און שלעזיע

האט אנגעריכט גרויסע שאדענס

קראקע, 27 (טעלעפאָניש) די פערפלייצונג אין דער קראָקאָווער וואָיעוואָדזטווע דראָהט אַלץ ווייטער דער בעפעלקערונג. דאָס וואַסער אין די ווייסעל ווערט אַלץ העכער. אונטערן וואַסער געפינען זיך די בריק צווישען קראקא און קאַצמיזשאָוו. פון דער פערפלייצונג האָט זעהר שטאַרק געליטען די אומגעגענד פון קראקא. די סיטואַציע אין כזשאַנאָוועד פאָוויאַט איז זעהר אַנ׳ערנסטע. אויף דער ליניע טשעביניע—סקאווינא איז פערפלייצט געוואָרען אַ צוג, וואָס איז געגאַנגען אין דער זייט פון וואַדאָוויץ. דאָס וואַסער אין דונאיעץ שטייגט. בלויז אויפ׳ן געביט פון שלעזישער וואָיעוואָדזטווע האָט זיך די לאַגע געבעסערט.
בענדין איז שטאַרק בעדראָהט פון דער פערפלייצונג.
די שאָדענס פון דער פערפלייצונג זענען זעהר גרויסע.

=====

Dr. med. J. BETTE
ספעציאל-ארצט פאר אינערליכע און קינדער-קראנקה
צוריקגעקערט
פיעטריקאָווער 6, טעל 144-95
נעמט אָן פון 8–11 פריה און פון 4–6 נאָכמ.

Dr. med. M. ROZEN
צאהן, קיפער, דויאָגנאָזעס, גימען- און צונג-קראַנקהייטען
רענטגענדיאגנאסטיק.
Andrzeja 7, tel. 216-57
פון 3–7 נאָכמ.

Dr. J. Herszfinkiel
ספעציאליסט פאַר קינדער קראַנקהייטען
Zawadzka 15, tel. 111-87
צוריקגעקערט.

לאַמפּען
אלעראַרט לויט די נייעסטע מאָדעלען אין א גרויסען אויסוואהל אויף די בעסטע בעדינגונגען
עמפּפעהלט דאס רענאמירטע
לאַמפּען-געשעפט
A. J. EISNER S^cy
פּאַלודניאָווא 25, טעל. 178-74
פיהרט אויס בעשטעלונגען לויט אויסגעוועהלטע צייכנונגען, ווי אויך אַלע זעמטליכע רעפּאַראַטורען

7 קלאַסיגע שול פאַר מיידלעך
„בית-יעקב"
לאָדז, שרודמיעסקאַ 32, טעל. 170-28

שיקט אייערע טעכטער נאָר אין „בית-יעקב"
„בית יעקב" איז די איינציגע שול אין לאָדז, וואָס גיט אייערע טעכטער א רעליגיעזע דערציהונג און וואָס שטעהט אונטער דער דירעקטער השגחה פון דער „בית-יעקב"-צענטראַלע אין קראָקאָ און פון אגודת-ישראל אין לאָדז, און דערפאר — שיקט אייערע טעכטער נאָר אין „בית יעקב"!

די פארמיטאג- און נאכמיטאג-שולען
אין דער פאַרמיטאג- און אין דער נאָכמיטאָג-שול איז נאָך פאַראַן א בעגרעניצטע צאָהל ערטער. איצט איז שוין דער לעצטער טערמין פון איינשרייבען. די עלטערן דאַרפען דעריבער צואיילען מיט׳ן איינשרייבען די קינדער.

העברעער לעהר- אנשטאלט און האנדעלס-קורס
אויפ׳ן העברען לערן-אַנשטאַלט און האַנדעלס-קורס איז נאָך פריי גאָר א קליינע צאָהל פּלעצער. כל הקודם — זוכה!

פרעבעל-שול תיכף נאָך יום-טוב ווערט געעפענט די פרעבעל-שול. ס׳ווערן אָנגענומען קינדער פון 4, 5 און 6 יאָהר

אָווענד-קורסען די לימודים אויף די אָווענד-קורסען פאַר דערוואַקסענע הויבען זיך אָן תיכף נאָך יום-טוב.

איינשרייבונגען קומען פאַר טעגליך אין דער שול-קאַנצעלאַריע (שרודמיעסקא 32) פון 10 ביז 2 נאָכמ. און פון 5 ביז 8 אָווענד
די פרייזען — געמעסיגט.

קוראַטאָריום פון די „בית-יעקב-שולען" אין לאָדז, שרודמיעסקא 32.

Dr. B. Robinson
פיעטריקאָווער 10, טעל. 131-86
צוריקגעקערט.

Dr. med. NIEWIAŻSKI
ספעציאליסט פאר סיפיליס, טריפער און הויט-קראַנקהייטען, בעהאַנדלונג פון מענער-שוואַכע
אַנדזשעיא 5, טעל. 159-40
נעמט אָן פון 8–11 און פון 6–9 אָוו.
זונטאג און יום-טוב פון 9–1 פאַרמ
בעזונדערער וואַרטע-זאַל פאַר פרויען.

AKUSZERKA-FELCZ.
Eugenja Taksyn
pracuje obecnie tylko prywatnie. W klinice na życzenie pacjentek. Wzorowe prowadzenie porodu, troskliwa opieka po i przed porodem.
WOŁCZANSKA 97, Tel. 163-05

Dr. med.
Szymon Grinberg
קינדער און אינערליכע קראַנקהייטען
POŁUDNIOWA 20 tel. 168-38
נעהמט אָן טעגליך פון 12–1 און פון 4–6 אָווענד.

אַ חודש פונם יוד. בוך!
נוצט אויס די געלעגענהייט
און פערשאַפט אייך ביכער פון אַלע יוד. קלאַסיקער
כמעט אויף האלבע פרייזען
ווי: מענדעלע, פרץ, אש, שלום עליכם, אַנ-סקי, דינעזאָן, אַפּאַטאָשו, לייוויק, נאדיר, בערגעלסאָן, קאַלבאַק
און אויך אַלע אייראָפּעאישע איבערזעצונגען פון אַלע שפּראַכען צו בעקומען אין בוכהאַנדלונג
אַלטשטאַדט 12, אין הויף, 2. שט. לינקס, אָפיצינע. ביי נ. בערלינסקי.

F-ma **F. Futerman**
(Właść. B-cia FUTERMAN)
PIOTRKOWSKA 28, tel. 192-21
דערמיט האָבען מיר דעם כבוד צו עמפפעהלען דער ג. קונדשאַפט צום איצטיגען סעזאָן א רייכע אויסוואַהל פון די מאָדערנסטע און לעצטע נייהייטען פון
דעקאָראַציאָנס-שטאָפען, טיש-בעט-דעקען, גארדינען, האַלצען, צעראַטעס, פאַרטיערען, פּלוש-דעקען, רייזע-פלעדען, פערשידענע **ליגנאָלעאומס** ווי אויך **האַנד-דיוואַנעס**
אַלעס צו קאָנקורענץ פרייזען, / רעעלע בעהאַנדלונג הורט און דעטייל / געדענקט די אַדרעס פיעטריקאָווער 28

די הנהלה פון די 7-קלאַסיגע שולען
קאַצענעלזאָן-נחומאב
איז מודיע דאָס פון נייעם שול-יאָר אָ, ד. ה. פון 1/9 1931 (י״ט אלול) ווערען די שולען רעאָרגאַניזירט און בקומען פאַר פאָלגענדע ענדערונגען:

7-קלאַסיגע שולע אויף דער נאַד-לודקא 8. טעלעפאָן 177-01 (צווישען גדאַנסקאַ און וואַכאָדניאַ) ווערד געענדערט אויף א **מענער-שולע** און נעמט אָן אין אַלע קלאַסען (אָדז.) נור אינגלעך פון 5½ ביז 15 יאָהר

פאַר די אינגלעך פון אָרטאָדאָקסישע עלטערן עגזיסטירט **א רעליגיעזער-חדר** וואו ס׳ווירד געלערנט דורך די בעסטע מלמדים גרינדליך **חומש, רש״י, פסוק, גמרא ותוספות**
אין חדר ווערען אנגענומען אינגלעך פון 4 ביז 15 יאָהר.

אין די פרעבעל-שולע (שפיל-שולע) און אין ערשטען אָדזיאַל קענען אויך אויפגענומען ווערען מיידלעך פון 3—7 יאָהר

7-קלאַסיגע שולע אויף דער פּאָמאָרסקאַ 20. טעלעפאָן 183-40 ס׳העֶרען אין דעם פּראָגראַם לאָקאַל געעפענט די קלאַסען A. B. C. I. II. III. IV (אַדויאַלען 1 ביז VII)
פיר **קנאבען און מעדכען**
אין שול צוזאַמען-עלטער פון 7—15 יאהר

א ספעציעלער פּאַראַלעל-קלאַס פיר ענטוויקעלטע קינדער פון 5½ ביז 7 יאָהר

ביי דער שולע עגז. א מוסטערהאַפטע **פרעבעל-שולע** (שפיל-שולע) פיר קינדער אָהן אונטערשיד פון ענטוויקלונג פון 3½ ביז 7 יאָהר
די פרעבעל-שולע ווירד געפיהרט אין דער פוילישער אונטערריכטס-שפּראַך לויטן סיסטעם פון פרעבעל. מאָנטעסאָרי מיט מוזיק און ריטמיק.

פיר פיזיש שוואַכע קינדער ווי אויך פיר אונבעמיטעלטע עגזיסטירט א נאָכמיטאָג-שולע ביז 50% בילינער. נאָכמיטאג פרעבעל-שולע.

וויכטיגע בעמערקונג!
1) די 7-קלאַסיגע שולע און רעליגיעזער חדר אויף דער גאַס נאַד-לודקאַ 8 (ביי גאַוואָמיעסקא) איז די געוואונשענע אַנשטאַלט פיר די עלטערן, וועלכע בלאַנדזשען צווישען צוויי וועלטען און זוכען צו פאַראייניגען די מאָדערנע וועלטליכע בילדונג און ערציהונג מיט׳ן אידישען רעליגיעזען חדר ד. ה. לימודי קודש מיט לימודי חול.
2) די שולע ערלעדיגט פאַר די עלטערן דאָס איבערטראָגען די קינדער פון אַנדערע שולען, ווי אויך אַלע פאָרמאַליטעטען לגבי דער שול-מאַכט (רוימע און אַנדערע הערוואַניעס).
די קאַנצעלאַריע פון דער שולע אויף פּאָמאָרסקאַ 20 איז טעטיג פון 5 ביז 8 אָוו.
〃 〃 〃 〃 〃 〃 〃 נאַדלודקאַ 8 〃 〃 12 〃 2 נ״מ

„נייער פאָלקסבלאַט"

לאדז
28 סעפטעמבער 1931

דער פעלקער-בונד
וואס טוט ער?

אַז קינדער פיהרען זיך אויף נישט ווי געהעריג, וואַרפט די עפענטליכע מיינונג די שולד קודם כל אויף די מאַמעס און אַז די פעלקער זענען צושרויפט געוואָרען, קענען נישט אויפהאַלטען די גלייכגעוויכט פון די געמיטער און פון די פינאַנצען, ווענדען זיך די שפּיצען פון׳ם אַלגעמיינעם חוזק צום פעלקער-בונד.

וואס פאַר אַ זינען האָט די דאָזיגע אינסטיטוציע, אויב זי קען נישט דערהאַלטען די סטאַביל-קייט פונ׳ם ענגלישען פונט און די זיכערקייט אויפ׳ן כינעזיש-יאַפּאַנישען גרענעץ? זענען נאָך אַלעמען די אַלע רעדעס אין זשענעווע נישט קיין פוסטער קוואַטש?

אַוודאי פעהלען דעם פעלקער-בונד צוויי עלעמענטען, וואָס זענען ביי היינטיגען טאָג די הויפט-טרייב-כוחות אין די וועלט-פערהעלטענישען: גאָלד — צו הויבען די ענגלישע וואַלוטע און מיליטער — צו פערטרייבען די צוהיצטע מזרח-פעלקער פונ׳ם בלוטיגען שלאַכט-פעלד.

דעריפאַר אָבער פערמאָגט די דאָזיגע אינסטיטוציע עפּעס אַזוינס, וואָס די פעלקער האָבען לחלוטין נישט, אָדער פערשטיקען עס ביי זיך: אַ חוש פאַר אינטערנאַציאָנאַלען יושר.

אַ פּאָליטיקער פון ר׳ לוי יצחק באַרדיטשעווער׳ס שניט וואָלט געקענט זאָגען: זעה, טאַטעניו, וואָסער׳ע טייער׳ע קינדער׳לעך דו האָסט, אַז אַפילו בעת זיי שניידען זיך די גאָרגלען, ווי באַרייונגען, דערמאָהנען זיי זיך אויף אינ׳ם פעלקער-בונד, שיקען אַהינצו דעפּעשען, האַלטען רעדעס און בעטען מחילה, וואָס זיי האָבען איבערגעטראָטען דעם קעלאָג-פּאַקט, וועלכער אָנערקענט איטליכעס מין מלחמה פאַר אַ קרימינעלען פערברעך.

און ווייטער וואָלט ער געקענט זאָגען: זעה, טאַטעניו, וואָסער׳ע טייערע קינדערלעך דו האָסט, אַז אינמיטען די אינטערנאַציאָנאַלע אינטריגעס און אומערשטעלענישען פון בענקלער, אינמיטען די וואַכעדיש׳ע געלד-צאַפּעניש פון איין פאָלק ביים צווייטען, וואָס האָט געבראַכט צו די מורא׳דיגסטע פינאַנציעלע קריזיסען, האָבען נאָר די פעלקער פוגדעסטוועגען נישט איבערגעריסען דעם קאָנטאַקט צווישען זיך, וואַרטען נאָר אויף הילף דורך קאָנפערענצען און צונויפקומענישען און קערן זייערע בליקען טאַקע ווידער צום זעלביגען פעלקער-בונד.

דער פעלקער-בונד האָט אויף זיך אַנ׳אויסער געוועהנליך שווער׳ע אויפגאַבע: אויפצוהאַלטען די גאַנצקייט פון דער וועלט, וועלכע רייסט זיך אויף אַלע נעט.

נישט בלויז מאַנדזשוריע איז אַ דינאַמיט-פּאַס, וואָס האָט שוין איצט צום צווייטען מאָל עקספּלאָדירט, נאָר אַ היפשער טייל פון די ביי-צוגעשניטענע גרענעצען איז בחזקת סכנה. אויך אויף די גרענעצען פון ליטע, פון דייטשלאַנד און פון דעריזיגער רוסלאַנד שטעהען פון ביידע זייטען מיליטעריש׳ע וואַכען מיט אויסגעשטרעקטע געוועהר, גרייט אַלע ווילע צום געגענזייטיגען אָנפאַל. און אויב ס׳ברעכט נישט אויס די קאַטאַסטראָפע, איז עס אין גרעסטען טייל אַ דאַנק דער עקזיסטענץ פון דער צענטר. אינסטיטוציע, וואָס הייסט פעלקער-בונד און וואו פון צייט צו צייט ווערען אויסגעלאַדען די אינטערנאַציאָנאַלע פרעטענזיעס און ממילא ווערט אויסגעוועפט די היץ פון דער געגענזייטיגער שנאה.

און דער איצטיגער קראַך אין ענגלאַנד איז דאָך אָהן ספק איינער פון די שטאַרקסטע אויסדרוקען פון דער אַבעמיע און אָפּלעבונג פונ׳ם קאַפּיטאַליסטישען רעזשים, וועלכער קען, נאָך דער מלחמה, בשום אופן נישט געפינען קיין געהעריגע פאָרם, איינצופּאַסען זיך אין דער געשאַפענער סיטואַציע. כמעט אַלע לענדער האָבען געענדערט זייער אויסערליכען פּרצוף און אינערליכען מהות, האָבען איבערגעשניטען זייערע גרעניצען און זענען גלייכצייטיג געוואָרען דעמאָקראַטיזירט. די עקאָנאָמיק פון דער גאַנצער וועלט דאַרף ווערען איבערגעבויט, אָבער קליינער פון די קאַפּיטאַליסטישע פיהרערס ווייס נישט, ווי עס צו מאַכען.

ביי אַזוינע אומשטענדען איז נישט קיין חידוש, וואָס דער פעלקער-בונד קען נישט, דורך אַ כישוף-שטעקעל, בריינגען אויף דער וועלט דעם „באחרית הימים". אַ חידוש איז, וואָס די דאָזיגע צופּאַהיענע און צוקראָכענע וועלט, האַלט זיך נאָך פאַרט און ווערט נישט צושאָטען. און דערין ליגט טאַקע אַ סך אַנשטרענגונגען פון דער צענטראַלער אָרגאַניזאַציע.

פאַרהאַן צושטאַנדען, ווען מ׳דאַרף אַ קראַנקען געבען פּאַליאַטיווען, כדי זיין אָרגאַניזם זאָל געווינען צייט, צו שטעלען אַ ווידערשטאַנד דעם קרענק, וואָס צופרעסט איהם.

אָט דאָס טוט דער פעלקער-בונד.

פ. ק.

שטעהען מיר פאַר אַ נייעם קורס?
וואס בעדייט דאָס צונויפרופען די סיים-סעסיע? — נויטווענדיגקייט פון ראַדיקאַלע ענדערונגען. — בריסק אַלס רעקונג פון זלאַטי
(שטימען פון דער פוילישער פּרעסע)

די רעגירונג האָט זיך ענדליך דעצידירט: עס איז צונויפגערופען אַ סעסיע פון סיים. „צי זאָל דאָס בעדייטען אַ׳ ענדערונג פון רעגירונגס-קורס? — פרעגט די „נאָווע סלאָווא" — צי זענען די מאַסגעבענדע ספערען געקומען צו דער איבערצייגונג, אַז מ׳קאָן נישט רעגירען מיט דער מלוכה אָהן אַ פּאַרלאַמענט? צי האָבען זיי אונטערן דרוק פון דער ווירקליכקייט אוועקגעוואָרפען זייער ביזאַציגע בעציהונג צו די געזעצגעבערישע אַנשטאַלטען? דער פאַקט גופא, וואָס מ׳האָט פריהצייטיג צונויפגערופען דעם סיים איז נאָך נישט קיין ענטפער אויף אָט דער פראַגע. ערשט דער פערלויף פון דער כעסיס, די בעציהונג פון דער רעגירונג צו די אַרבייטען פון פּאַרלאַמענט און די אינסטרוקציעס, וואָס וועלען געגעבען ווערען דער סיים-מעהרהייט בנוגע זייער פערהאַלטען זיך צו די איבעריגע גרופּירונגען — ערשט דאָס וועט דעצידירען וועגען דער בעדייטונג פון דער סעסיע.

„די סעסיע פון פּאַרלאַמענט קאָן ווערען ביי געוויסע בעדינגונגען אַ ווענדע-פּונקט אין דער אינערליכער פּאָליטיק פון פוילען און מיטהעלפען דורכצובראָכען די שווערינקייטען, וואָס שטאַמען פון קריזיס, אָבער זי קאָן אויך נאָך מעהר פערשאַרפען די געשפּאַנטע אינערליכע אַטמאָספערע, מיט וואָסערע כוונות עס טראָגט זיך אַרום די רעגירונג און די דעצידירענדע פאַקטאָרען איז שווער פאָראויסצוזעהען. אין אַנדערע בעדינגונגען זענען כלערליי השערות געגענשטאַנדלאָז. די פאַקטען וועלען בעווייזען"...

זעהר פּעסימיסטיש געשטימט לגבי דער פאָרשטעהענדיגער סעסיע פון סיים איז דער „ראָבאָטניק". נישטאָ קיין אויסזאָגנג פון דער איצטיגער לאַגע, שרייבט דער אָרגאַן פון פּ. פּ. ס. — נישטאָ קיין ענדערונג פון קריזיס, נישט קיין מילדערונג אין גורל פון די אַרבייטסלאָזע, קיין פערבעסערונג פון דער לאַגע פון קליינעם לאַנדווירט, אויב די ווירטשאַפטליכע פּאָליטיק פון דער מלוכה וועט זיך נישט שטיצען אויף דער אָפּפערווילליגקייט און ענטוזיאַזם פון די אַרבייטער-מאַסען, אָהן אַ דעצידירענדער השפּעה פון אָט די מאַסען אויף דער מלוכה פּאָליטיק, אָהן די ראַדיקאַלע געזעלשאַפטליכע און ווירטשאַפטליכע שריט".

די סאַנאַטאָרישע „גאַזעטאַ פּאָלסקאַ" האָט מיט טריאומף אָנגעוויזען, אַז ווען די רעגירונג וואָלט נישט געווען פאַראַיאַהרען ענערגיש אַרויס-געטראָטען געגען דער אָפּאָזיציע, וואָלט די פוילישע וואַלוטע נישט געשטאַנען איצט אַזוי פעסט און וואָלט אפשר צוזאַמענגעבראָכען אינאיינעם מיט׳ן פונט און מיט אַנדערע וואַלוטעס.

מאַכט דעריבער חוזק די ענדעקישע „גאַזעטאַ וואַרשאַווסקאַ":

„איצט ווייסען מיר שוין, אויף וואָס עס האַלט זיך די פעטקי״ם פון דער פוילישער וואַלוטע: אויף בריסק! באמת, מיר געהען אַלץ סיפער אַריין אין אַ פּריאַר, ווען די הויפט-שטים אין עפענטליכע פראַגען וועלען האָבען פּסיכיאַטאָרען".

די צייטונג צווייפעלט, צי אויך אַנדערע לענדער וועלען אויסנוצען דעם רעצעפּט פון דער „ג. פּ. צו פערפעסטיגען זייער וואַלוטע. „און אויך פאַר׳ן זלאָטי וואָלט זיין בעסער, ווען ער וואָלט האָבען, אַ חוץ בריסק, אויך אַנ׳אַנדער דעקונג".

—=):o:(=—

קאַמף געגען רעליגיע אין יודישע קאָלאָניעס
אַנ׳אַרטיקעל אין זשורנאַל אַפּיקורס

מאָסקווע (י״טאַ) „די לאַגע פון דער אַנטי-רעליגיעזער אַקציע אין די נייע קרימער קאָלאָניעס איז זעהר נישט קיין גוטע" — שרייבט דער זשורנאַל „אַפּיקורס", וואָס איז ספּעציעל אַרויסגעגעבען געוואָרען צום יום כפּור.

דער אויטאָר פון אַרטיקעל אילוסטרירט זיין בעהויפּטונג מיט אַ רייה ביישפּילען פון די יודישע קאָלאָניעס אין קרים. אין דער יודישער קאָלאָניע „נאָלדע" אַרבייט נישט אום שבת אַ גרויסער טייל איבערוואַנדערער. אין דער זעלבער קאָלאָניע איז פערהאַן אַ מנין, וועלכער קלויבט זיך צונויף אַפילו אין וואָכען-טעג. אַ סך עלטערן שיקען נישט זייערע קינדער אין קינדער-גאָרטען מחמת מען גיט דאָרט טריפה עסען.

אין דער קאָלאָניע „סמידאָוויטש" געהען אַ טייל קאָלאָניסטען שבת צו דער אַרבייט. אין ברען פון שניט האָבען אַ סך קאָלאָניסטען אָפּגעזאָגט זיך צו בענוצען מיט דער טריפה׳נער פעלד-קיך און עס זענען געגאַנגען 4 קיל-מעטער ווייט עסען מיטאָג ביי זיך אין דער היים.

אין קאָלכאָז „לוקסעמבורג" עקזיסטירט אַ מנין אַ טייל קינדער זאָגט זיך אָפּ צו שרייבען אום שבת, מען שרייבט אויס פון דער פּרעמד יודישע לוחות כדי צו וויסען ווען עס איז יום-טוב און ווען עס פאַלט אויס אַ יום-טוב.

דער אויטאָר פון אַרטיקעל שרייבט מיט גרויס אויפרעגונג: „אויף דעם געביט פון אַזעלכע ווילדע מנהגים ווי מילה, חופה, שבעה-זיצען א. ד. גל. געפינען זיך נאָך די קאָלאָניסטען פולשטענדיג אונטער דע׳ ווירקונג פון די קאָנטר-רעוואָלוציאָנערע קלעריקאַלען. פון „רויטע ברית׳ן" און „רויטע חתונות" ווייס מען כמעט נישט אין קרימער יודישן לעבען. אין גאַנץ „פרץ-דאָרף" איז פערהאַן בלויז איין נישט-געמל׳ט קינד. דער שרייבער פערענדיגט זיין אַרטיקעל מיט די ווערטער: „מעהר טאָר מען אַזאַ לאַגע נישט דולדען."

געריכט לעגאַליזירט אַנ׳אַנטי-סעמיטישן סטאַטוט פון קוזיס-טישען יוגענד-פערבאַנד

בוקאַרעשט (יט״א) די ציוויל-סעקציע פון בוקאַרעשטער געריכט-טריבונאַל האָט פעררעגיסטרירט דעם סטאַטוט פון קוזיסטישען יוגענד-פערבאַנד, וועלכער איז אַזוי-אַרום אָנערקענט געוואָרען אַלס יורידישע פּערזאָן. די דאָזיגע ענטשיידונג איז וויכטיג צוליב דעם, וואָס אין רומעניען איז די פּעררעגיסטרירונג פון אַ פערבאַנד סטאַטוט פערבונדען מיט גרויסע פּריווילעגיעס. אין פעררעגיסטרירטען סטאַטוט ווערט דער ציל פון פערבאַנד בעצייכענט אויף דעם פאָלגענדען אופן: פיהרען אַנ׳אַקציע צווישען אַלע פּאַטריאָטישע טיילען פון דער בעפעלקערונג און בעקעמפען מיט דער גרעסטער ענערגיע דעם געפאַהר, וואָס דראָהט מצד יודישע עלעמענטען. עס איז אויך פּאָראויסגעזעהען די שאַפונג פון „געמיינשאַפט אין קרייז", וואָס זאָל פיהרען אַ פּראָפּאַגאַנדע צווישען דער שול-יוגענד אין קוזיסטישען גייסט.

בעת די געריכטס-פערהאַנדלונגען האָבען פאָרשטעהער פון אַלע מלוכה-רעסאָרטען אַ חוץ דעם אויסערן-מיניסטעריום געשטיצט די ביטע פון קוזיסטישען יוגענד-פערבאַנד. דער פאָרשטעהער פון אויסערן-מיניסטער האָט אָנגעוויזען אויף דער נעגאַטיווער שטעלונג פון דער עפענטליכקייט אין אויסלאַנד צו דער קוזיסטישער בעוועגונג.

עס איז כדי צו בעמערקען, אַז נישט קוקענדיג אויף די לאַנגע בעמיהונגען זענען אַ רייה בעדייטענדע יודישע אָרגאַניזאַציעס צוו, אנד. דער קרן-היסוד ביז-איצט נישט אָנערקענט געוואָרען אַלס יורידישע פערזאָנען.

אַ נייע אַראַבישע פּאַרטיי

ירושלים (יט״א) לויט דער איניציאַטיוו פון יפו׳ער אַראַבישען אַדוואָקאַט אַדיב עפענדי ראַמעדאַן אַל סיריי איז געגרינדעט געוואָרען אַ נייע אַראַבישע פּאַרטיי, וואָס האָט זיך געשטעלט פאַר אַנ׳אויפגאַבע „צו לייטערן די נשמות, צו פערבעסערן דעם כאַראַקטער פון מענשען, פערשטאַרקען די פריינדשאַפט" א. א. וו. דער נאָמען פון דער נייער אָרגאַניזאַציע איז „די פּאַרטיי פון גאָט".

שליסען אַלע מינסקער שוהלען און בתי-מדרשים
פאָדערען אַרבייטער און אָנגעשטעלטע

מאָסקווע, (י.ט.א.) אויף אַ רייה פערזאַמלונגען פון אַרבייטער, אָנגעשטעלטע און סטודענטען אין די אונטערנעמונגען און לעהר-אַנשטאַלטען פון מינסק זענען אין די לעצטע טעג אָנגענומען געוואָרען רעזאָלוציעס, אין וועלכע עס ווערט געפאָדערט, אַז אַלע צעהן מינסקער בתי-מדרשים, דער פּראַוואָסלאַווער קאַטעדראַלער קלויסטער און דער קאַטוילישער קאָשציאָל זאָלען געשלאָסען ווערען און איבערגעגעבען ווערען אין רשות פון אַרבייטער פאַר זייערע קולטורעלע בעדערפנישען און צו סטודענטען פאַר צוזאַמענוואוינונגען.

אלע רעזאָלוציעס האָבען כמעט איין נוסח, וואָס עס בעווייזט, אַז די פאָדערונג טראָגט אַ כאַראַקטער פון אַנ׳אָרגאַניזירטער אַנטי-רעליגיעזער קאַמפּאַניע. „עס איז נישט דערלאָזבאַר — ווערט געזאָגט כמעט אין יעדער רעזאָלוציע — אַז אַרבייטער, וועלכע קעמפען באָלשעוויסטיש פאַר אויספיהלען דעם 5-יעהריגען פּלאַן זאָלען נישט האָבען קיין געהעריגען פּלאַץ, וואו צו פיהרען זייער קולטור-אַרבייט, אין דער צייט ווען די נעסטען פון דער קאָנטר-רעוואָלוציע — די יודישע שוהלען, קלויסטערס און קאָשציאָלען שטעהען לעדיג".

די גראַנדיעזע מעטאַלורגישע ווערק פעניקס-היטע אין דאָרטמונד ווערען צוליב׳ן קריזיס אָפּגעשטעלט.

Dr. med. J. LUBICZ
כירורג-אָרטאָפּעד
פּאָלודניאָווא 9, טעל. 183-17
צוריקגעקעהרט
קראַנקהייטען פון די ביינער, געלענקען,
פערקרימונגען פון די פּלייצעס און גלידער
אייגענע פּראַקטיקע פון זעמעלווייס אָרטאָפּעדישע פּראַקטיקען: הקלטרקעס אויף 6 טעמבעטען, קינסטליכע הענד און פיס, גאָרסעטען א. ז. וו.
נעמט אָן פון 2.30 ביז 4.30 נאָכמיטאָג.

ספארט=בעוועגונג

צוגרייטונגען צו דער „מכביאדע"

א לאגע וועגען וועלכער מ'דארף זיך פערטראכטען

די צוגרייטונגען צו דער ערשטער „מכביאדע", וואס דארף פארקומען אין אפריל 1932 אין ארץ-ישראל זענען שוין אזוי-ווייט דערגאנגען, אז מ'קען זיך שוין איצט ערלויבען צו מאכען א קורצען סך-הכל פון דער אפגעטוענער ארבייט.

שוין אין מעהריש-אסטרוי אין יאהר 1929 האט די קאנפערענץ פון דעלעגאטען פון אלע לענדער פון וועלט-פערבאנד „מכבי" בעשלאסען צו ארגאניזירען אין יאהר 1932 די ערשטע „מכביאדע" אין ארץ-ישראל האבען זיי זיך זיכער פארגעשטעלט, וועגען אזעלכע שוועריגקייטען, וואס שטעהען פאר ביים אדורכפיהרען דעם דאזיגען גיגאנטישען פראיעקט, זיי האבען אבער נישט געקאנט זיך ביי קיין פאל פאראויסזעהען, אז די גאנצע צוגרייטונגס-ארבייט וועט מוזען געפיהרט ווערען אין א צייט פון אזא ווירטשאפטליכען קריזיס, אין וועלכען מיר לעבען איצט.

נישט קוקענדיג אבער אויף אלעם ווערט לעצטענס די צוגרייטונגס-ארבייט צו דער „מכביאדע" געפיהרט אין אלע לענדער אויסער פוילען מיט א שטארקער אינטענסיווקייט און די רעזולטאטען דער פון זענען זעהר צופרידענשטעלענדע.

עס לוינט זיך דעריבער אפצושטעלען פארוואס פונקט אין פוילען האט זיך די ארבייט אנגעטראפען אויף א טויטען-פונקט.

אויפ'ן לעצטען לאנדעס - צוזאמענפאהר אין ווארשא מיט דער בעטייליגונג פון פארשטעהער פון דער בערלינער צענטראלע ה' ראזענפעלד, איז די פראגע פון דער „מכביאדע" ברייט ארומגערעדט געווארען און עס איז אפילו אויסגעוועהלט געווארען א ספעציעלער קאמיסיע, וועלכע האט בעקומען די אויפגאבען צוצוגרייטען די פוילישע רעפרעזענטאנץ צו דער „מכביאדע". מען האט געגלויבט, אז אהיימקומענדיג אויף די ערטער, וועלען די דעלעגאטען אנהויבען אן ענערגישע ארבייט אין זייערע קלובען. אבער אפילו די צענטראלע האט זייט מערץ ה. י. ארויסגעלאזט בלויז איין אויפרוף (און דאס נישט וועגען דער אלימפיאדע) דאס איז די גאנצע ארבייט פון בייעם עקזעקוטיוו.

איך האב נישט איצט בדעה צו בעשולדיגען דעם עקזעקוטיוו פון פוילישען פערבאנד, ווייל די פינאנציעלע לאגע פון פערבאנד איז א קלאכעדיגע, עס איז א שטארקער מאנגעל אין מענשען און די בעציהונג פון די ערטער זענען צו דער צענטראלע זעהר גלייכגילטיגע. עס איז געשאפען געווארען א קאטעגאריע פון „גרויסע" קלובען, וועלכע טראגען נישט קיין שום פליכטען פאר'ן וועלט-פערבאנד „מכבי", זיי זענען אייביג בעשעפטיגט מיט'ן פערנעהמען מייסטערשאפטס-טיטלען און גייעג נאך רעקארדען.

די דאזיגע גלייכגילטיגע בעציהונג פון די בעזונדער'ע קלובען צו דער צענטראלע בעררעכטיגט נישט די פולקאמע פאסיווקייט פון די אנפיהרענדע אינסטאנצען, וועלכע זיצענדיג מיט פעדלעגטע הענד קוקען זיך רוהיג צו, צו דער דאזיגער לאגע.

מען וואלט געדארפט זיך צו ווענדען צום אויסערן-מיניסטעריום, מלוכה'שען פערבאנד פאר פיזישער ערציהונג און מיליטערישער צוגרייטונג נאך פינאנציעלער אונטערשטיצונג, בכדי די פוילישע רעפרעזענטאנץ זאל זיין צאהלרייכער, ווייל דער פוילישער ארבייטער ספארט-פערבאנד האט אויך בעקומען א געוויסע אונטערשטיצונג. ס'האבען שוין בעדארפען פארקומען די ראיאן-צוזאמענפליהען אין די גרעסערע שטעט, אזוי ווי עס האט בעשלאסען דער לאנדעס - צוזאמענפאהר. פוילען האט ביי א געהעריגער צוגרייטונג געקאנט פערנעהמען בכבוד'ע ערטער אין פוסבאל, לייכט-אטלעטיק, גימנאסטיק און שווימען.

אומקעהרענדיג צו דער צוגרייטונג מוז איך פעסטשטעלען, אז די בערלינער צענטראלע פון וו.-פ. „מכבי" האט פאר די ראיאנען אויסגעארבייט א פראגראם פון ארבייט. די ארבייט איז איינגעטיילט דורך ספעציעלע קאמיסיעס, וועלכע זענען פעראנטווארטליך פאר'ן פרעזידיום, ביי וועמענס שפיץ עס שטעהט א קאמיסאר, אזוי למשל, איז איינגעשטעלט געווארען א קאמיסיע פאר טראנספארט ענינים, וועלכע ארבייט אונטער דער לייטונג פון ד"ר אשער פון ארץ-ישראל, די טראנספארטען וועלען אפגעהען פון 3 פארטען, איטאליען, רומעניען און מארסעל.

ווי עס איז צו זעהען געפינט זיך איבעראל די ארבייט אין פולען גאנג, מ'דארף נאר אויך צוטרעטען אין פוילען צו אן'אינטענסיווער ארבייט. אויב דער פוילישער עקזעקוטיוו פיהלט זיך נישט בכוח דאס אדורכצופיהרען, וואלט געווען געוואונשען צונויפצורופען אן'אויסערגעוועהנליכען לאנדעס קאנגרעס וועגען דער פראגע — ס'דארף אבער שנעל געטון ווערען, ווייל ס'קאן נאך זיין צו שפעט.

אינזש. ב. וויינבערג.

פוילישע גימנאסטיק=רעפרעזענטאנץ אויף דער ווינער ארבייטער-אלימפיאדע

טרעט אויף קומענדיגען זונטאג אין לאדז

ווי מיר האבען שוין מיטגעטיילט גרייט דער לאדזער מארגענשטערן אויף דעם קומענדיגען זונטאג אן'אינטערעסאנטע ספארט-אימפּרעזע. דאס וועט זיין אן'ארויסטריט פון דער מארגענשטערן-גרופע, וועלכע האט רעפרעזענטירט די פוילישע גימנאסטיק אויף דער ווינער ארבייטער-אלימפיאדע.

צו דער דאזיגער רעפרעזענטאנץ געהערען די בעסטע מארגענשטערן-ספארטלער פון ווארשא, קראקא און לאדז. די פארבערייטונג צום ווינער ארויסטריט זענען פארגעקומען אונטער דער אנפירונג פון דעם אין פוילען אנערקענטען ספארט-אינסטרוקטאר ה' גאלדפייל. דער ארויסטריט פון דער גימנאסטיק-רעפרעזענטאנץ וועט אויך פארקומען אונטער דער פערזענליכער לייטונג פון ה' גאלדפייל.

Prywatne POGOTOWIE LEKARSKIE
ZIELONA 6.
Telefon 12-333
tel. 12-333
tel. 12-333
ערטיילט דרינגענדע ערצטליכע הילף אין אלע פלוצימדיגע פארפאלען צו יעדער צייט בייטאג און ביינאכט ווי אויך אין אלע אקושעריע און גינעקאלאגישע הילף.

פוסבאל אין לאדז

ל. ק. ס. — גארביארניא 1:0

נעכטען איז אויפ'ן פלאץ פון ל. ק. ס. פארגעקומען איינער פון די אינטערעסאנטסטע פוסבאל-מעטשען אין היי-יעהריגען סעזאן. ס'האבען זיך פערמאסטען די צוויי ליגע-מאנשאפטען ל. ק. ס. מיט דעם טאבעל-פיהרער פון דער ליגע „גארביארניא" ביידע מאנשאפטען האבען זעהר גוט געשפילט, אזוי אז דאס שפילען איז געשטאנען אויף א זעהר הויכען ניוואָ און האט איבערשטיגען אלע ביז-איצטיגע פערמעסטונגען אין לאדז.

אין דער לאדזער מאנשאפט האט זיך בעזונדערס אויסגעצייכענט די אנגריפס-ליניע און די פערטיידיגונג. אויך דער טויערמאן פרימארקעוויטש האט געוויזען, אז ער קען שפילען אין א ליגע-מאנשאפט.

די געסט האבען זיך שטארק אנגעשטרענגט, אבער בשום אופן נישט געקענט דערגרייכען קיין פונקט, זייער טויערמאן פון די געסט האט געהאט זעהר פיל ארבייט. דאס איינציגע טויער פון טאג האט דערגרייכט פארבשטרייך מיט'ן קאפ פון סאוויאקס אונטערגעבען. דער דאזיגער גאל איז געווען נישט צו האלטען. פובליקום 4000, ריכטער נאוואצקי פון פויזני.

ל.ט.ס.ג. — גריף 1:2

דער צווישען-קרייזישער מעטש וועגען אריינגעהן אין דער ליגע צווישען ל.ט.ס.ג. און גריף איז געשטאנען אויף א זעהר נידריגען ניוואָ. ביידע מאנשאפטען האבען זיך נישט דערהויבען איבערן ניוואָ פון דורכשניטליכע „א"-קלאסיגע מאנשאפטען. אין דער צווייטער העלפט האט מען בכלל נישט געקענט גלייכגילטיג זיך צוקוקען צו דעם אונזיניגען קאפען מיט'ן באלעם. אלע 22 שפילער פון ביידע מאנשאפטען האבען זיך קוים געריהרט און האבען ארויסגעבענגט פון געדולד דאס פובליקום. די טויערען פאר ל.ט.ס.ג. האבען ערצילט פאיוש און קרולעוויעצקי. פובליקום 1500 פערזאן, ריכטער ה' דאווקור.

מייסטערשאפט פון „בע"=קלאס

ווימא — לעגיא (טאמאשאוו) 0:3

דער מעטש וועגען דער מייסטערשאפט פון „בע"-קלאס און וועגען אריבערגעהען אין א העכערער קלאס האט זיך פערענדיגט מיט א לייכטען זיג פון דעם כמעט זיכערען מייסטער פון „בע"-קלאס „ווימא".

מייסטערשאפט פון „צע"=קלאס

בר=כוכבא — שטערן 1:0

דער מעטש צווישען די צוויי יודישע מאנשאפטען וועגען דער מייסטערשאפט פון „צע"-קלאס האט זיך פערענדיגט מיט א קליינעם זיג פון „בר-כוכבא".

י.ה.פ. — מכבי (פאביאניץ) 6:1

פריינדשאפטס=מעטשען

וו.ק.ס. — מכבי 7:0 (6:0)

דער מעטש איז נישט פערענדיגט געווארען ווייל צוליב די באמת שיקאנירענדיגע ענטשיידונגען פון ריכטער האט די „מכבי"-מאנשאפט פערלאזען דעם פלאץ.

ל.ק.ס. — סאקאל (זיערזש) 3:1

ספארט=שפילען

נעכטען זענען אין לאדז פארגעקומען די ענד-קאמפען אין קארב-באל פאר פרויען וועגען דער מייסטערשאפט פון פוילען, צו דער מייסטערשאפט איז געקומען נאר א.ז.ס. פון ווארשא, דאגעגען קראקאוויא האט זיך נישט געשטעלט. צוליב דעם איז נאר פארגעקומען איין פערמעסטונג צווישען י.ק.פ. (לאדז) און א.ז.ס. (ווארשא), וועלכע האט זיך פערענדיגט מיט א זיג פון די ווארשעווערינס מיט א רעזולטאט 15:8, אזוי ארום האט די פרויען-מאנשאפט פון א.ז.ס. דערגרייכט די מייסטערשאפט פון פוילען אין קארב-באל.

לייכט=אטלעטישע צוויי=מעטש

מכבי — לאדזער ארבייטער=רעפרעזענטאנץ 107:100

די רעוואנזש-פערמעסטונג צווישען „מכבי" און די לאדזער ארבייטער-רעפרעזענטאנץ האט זיך ווידער פערענדיגט מיט א זיג פון „מכבי" אין א פערהעלטניש פון 107:100, „מכבי" איז ארויסגעטרעטען אהן פיינבערג'ן, ראפאפארט'ן ליטווינען און יאסקאוויטש'ן, א געוואלדיגע פערבעסערונג אין דער פארם האט זיך געלאזט בעמערקען אין די רייהען פון די לייכט-אטלעטינס. בעזונדערס קען דאס געזאגט ווערען וועגען די פריילינס שטיין און לעווין.

האזענא

דער האזענא-מעטש צווישען די מאנשאפטען פון „מכבי" און שטערן האט זיך פערענדיגט מיט א זיג פון „מכבי" און דער פערהעלטניש פון 9:1

קארב=באל (מענער)

„מכבי"— „הכח" 43:8

מיט דעם דאזיגען זיג האט זיך אויך קוואליפיצירט צו די פינאל-מעטשען אין קלאס „בע" אין קארב-באל.

באקס

נעכטען איז פארגעקומען דער פינאל-מעטש צווישען י.ק.פ. און „אוניאן" וועגען דעם בעכער פון דיר. קאנענבערג, געזיגט האט די י.ק.פ.-מאנשאפט מיט 13:3 די פערמעסטונגען זענען געשטאנען אויף א הויכער מדרגה.

ס'איז כדאי אנצווייזען אויף דעם שעהנעם זיג פון דעם יודישען באקסער שטאהל (ק. פ.) איבער זיידעל (אוניאן) און דער רעמי-רעזולטאט צווישען די שווער-געוויכטער שטובע און קאזשצווסקי.

מאטאציקליסטיק

נעכטען האבען זיך אין העלענאוו פערענדיגט די וואיעוואדזקי מייסטערשאפטען פון מאטאציקליסטיק.

אין די סאלא-מאשינען האט געזיגט פערקאווסקי — ל.ק.ס. מיט (78 פונקטען) פאר שטאלאראוון — אוניאן 68 פונקט.

פון די מאשינען מיט צוגאב-זיצען האט געזיגט ווערנער מיט 72 פונקטען.

אין די פערמעסטונגען האבען אויך אנטייל גענומען עטליכע מאטאציקליסטען פון „בר-כוכבא".

ליגע=מעטשען

קראקאוויא — פאגאן 1:1

לעכיא — ווִיסלא 2:0

ווארטא — פאלאניא 2:0

טשארני — ווארשאוויאנקא 2:0

לאדזער „הכח" אין ווארשא

דער לאדזער „הכח" האט נעכטען געשפילט אין ווארשא מיט „מכבי". דער רעזולטאט איז געווען 0:1 פאר „מכבי".

דעם שענסטען מעבער=הויז ... ** אין דאס שענסטע ** ספארט-היטעל ... אין א גרויסען אויסוואהל „SPLENDID" איז צו בעקומען נור אין דער בעקאנטער פירמע
11=טער ליסטאפאד 31 (קאנסטאנטינער)
צוליב'ן קריזיס זענען די פרייזען בעדייטענד פערקלענערט!

קלאנג=קינא=טעאטער
APOLLO
אנהויב טעגליך 4 נ"מ, שבת, זונטאג און יו"ט—12 בייטאג.
היינט פייערליכע פרעמיערע!
„כל=נדרי"
ALJOLSON
אין דער מיטרייסענדער דראמע פון א מענש פונ'ם המון, וועלכער האט צוליב רוהם איבערגעריסען מיט דער טראדיציע און פערלאזט דאס יודענטום.
א.ג. דער דזשאז=זינגער
א.ש. זינגט דער פענאמענאלער אקטיאר און זינגער

נחום סאקאלאוו וועגען מארק ארנשטיינ'ס „ווילנער בעל הבית'ל"

צו דער אויפפיהרונג פון דער פיעסע אין לאדזער שטאדטישען טעאטער

דאס היגע שטאט־טעאטער פיהרט אויף דינסטאג דעם 29־טען ד.ח. מארק ארנשטיינס פיעסע „פיעשניאזשע גהעטא" („די זינגער פון דער געטא") וואס איז א נייע פוילישע בעארבייטונג פון זעלבען מחבר'ס „ווילנער בעל הבית'ל".

„דער ווילנער בעל הביתל" איז איינע פון די ערשטע ליטעראַרישע פיעסען וואס זענען געשפילט געווארען אויף דער יודישער בינע. דאס איז געווען דער אוואנגארד, פון א בעסערען רעפערטואר אין יודישען טעאטער, וואס האט אין יענער צייט (1902) געלעבט אויסשליסליך מיט די פיעסען פון גאלדפאדען ,לאטיינער, און „פראפעסאר" הורוויץ. אין אמעריקע האט דעמאלט יעקב גארדין קוים קוים געוואגט פרובירען אויפפיהרען זיינע ערשטע „לעבענס־בילדער" וועלכע זענען געווען אויף האלב און פערטעל „ליטעראַריש". דאך מעהר אפארטוניסטיש — שונדיש. ביי אונז האט די פאן פון ליטעראַרישע פיעסען דער ערשטער אויפגעהויבען מארק ארנשטיין.

אמת זיינע ערשטע ווערק זענען צום ערשטען געווארען אויפגעפיהרט אויף דער פוילישע בינע, אבער שוין אין יאהר 1905 שאפט מארק ארנשטיין אין ווארשא מיט אמאל דריי יודישע טעאטערס („באגאטעלא", „זשארדען ד'היווער" און מוראנאווער פאלקס־טעאטער"), וואו — אלט נאך גאר א יונגערמאן — פיהרט ער אן מיט א פראכטפולע טרופע, צווישען וועלכע מיר געפינען אזעלכע רוממפולע נעמען, ווי: א. ר. קאמינסקא, טרילינג, יערמאליגא, בערעסלאווסקא, זאסלאווסקא ,שפיוואקאווסקי, סעם אדלער, זאנדבערג, ראפעל, א. קאמינסקי, וויסמאן ליבערט, ביידע פישזאנס, ארקא, קאמפאניעץ, מייערסאן. א. אנד. אין די דריי טעאטערס פיהרט אויף מארק ארנשטיין די ערשטע פיעסע ופון די בעסטע יודישע שרייבער ווי פרץ'ס („ס'ברענט"), שלום עליכם'ס („אנ'עצה"), און דוד פינסקי'ס („גליקפערגעסענע") ;אלץ איינאקטערס. קיין גרויסע פיעסען האבען נאך דעמאלט די דאזיגע שרייבער נישט געהאט אנגעשריבען ,די ערשטע איז געווען — ווי געזאגט — „דער ווילנער בעל הבית'ל".

צוליב דעם האלטען מיר די אויפפיהרונג פון „ווילנער בעל הביתל" אין שטאט־טעאטער אין א נייער בעארבייטונג און אונטער דער פערזענליכער רעזשי פון פערפאסער — פאר א וויכטיגע קולטורעלע געשעהעניש אין אונזער לאדזער וועלטעל און דערפאר זענען מיר אויך זיכער, אז פאר אונזערע לעזער וועט זיין אינטערעסאנט צו לייענען א מיינונג וועגען דערזעלבער פיעסע פון אזא אויטאריטעט ווי נחום סאקאלאוו וועלכער האט וועגען דער ערשטער אויפפיהרונג פון „ווילנער בעל־הבית'ל" אין ווארשא אפגעדרוקט אין זיין „הצפירה" אנ'ארטיקעל וואו עס איז געווען געשריבען:

„עס ווערט דערציילט, אז אין ווילנא האט אין די פערציגער יאהרען פון פאריגען יאהרהונדערט געלעבט א חזן א עלוי, א גענ'יאלער פידעל־שפילער וועלכען מען האט גערופען „דער ווילנער בעל הביתל" פשוט דערפאר ווייל מען האט איהם יונג חתונה געמאכט. וועגען זיינע נגונים האט מען וואוב דער דערציילט אין גאנצען לאנד אבער קיינער האט די נגונים פון ווילנער בעל הביתל נישט געקענט זינגען א חוץ איהם אליין... ווען דער רוהם פון ווילנער בעל הביתל איז דערגאנגען ביז ווארשא, האבען די ווארשאווער יודען בעקומען א שטארקען חשק צו הערען איהם זינגען ביי זיך אין שוהל...

זיין קומען קיין ווארשא איז טאקע געווען א געוואלדיג געשעהעניש. דא האט ער אויף א גרויסען קאנצערט בעוויזען זיינע וואונדער. טויזענדער שיינע מעשיות האב איך וועגען יענעם קאנצערט הערהערט דערציילען פון אלטע לייט. דאס האט געהאלט זיין ממש א „קידוש השם".:

און ווען דער ווילנער בעל הביתל האט זיך — נאך זיין גרויסען טריומף אומגעקערט אהיים אין דער ענגער ווילנער שול־גאס איז ער אריינגעפאלען אין א מרה־שחורה און אין א קורצע צייט ארום איז ער געשטארבען .

אט די געשעהעניש האט מארק ארנשטיין אויסגעקליבען אלס א טעמע פאר זיין דראמע און האט דערפון אויסגעשמידט א טעאטער־שטיק פון א גרויסען קינסטלערישען ווערט.

די פיעסע בעגינט מיט א געזאנג נאך ביים אראפגעלאזענעם פארהאנג. ווען דער פארהאנג הויבט זיך אויף זעהען מיר דעם בעל הביתל אין א שיינער, בכבודער כנופיא ,יואל דוד (דער בעל הביתל איז אנ'איידעם אויף קעסט ביי זיין רייכען שווער. ס'איז שבת נאך שלש סעודות, א בריף איז דערהאלטען געווארען פון ווארשע דורך א שטאפעט וועלכער רופט דעם בעל הביתל קיין ווארשע, מען קען דעם בריף נישט עפענען — שבת, — נאר מען ווייסט שוין פאראויס, דעם אינהאלט און מען אמפערט זיך: לאזען איהם פאהרען קיין ווארשע אדער — נישט לאזען, ? יואל דוד אליין וויל שטארק פאהרען. דא איז איהם ענג. צווישען די שלאפעדיגע, פוילע בלינדע... ער וויל שטייגען העכער, העכער.. פערשטייט מען איהם נישט וואס ער וויל און מען שרעקט זיך... מעהר פון אלע האט מורא זיין פאטער, וועלכער איז אליין אויך אמאל געווען א חזן און — האט אויך אמאל געבענקט, ווי איצט זיין זוהן...

און דא מאכט ארנשטיין א אינטערעסאנטען קניפ, וועלכער בינדט צונויף אט די אפגעשלאסענע סביבה מיט א גאר אנדערער, ווייטער וועלט.

געוואוינט האט אמאל אין ווילנע דער בעריהמטער פוילישער קאמפאזיטאר מאניושקא. זאל זיך — לויט ארנשטיינס ווערסיע — מאניושקא האבען פערינטערעסירט מיט יול דוד'ן בשעת יענער איז נאך געווען א קינד, מאניושקא האט איהם געלערנט זינגען און שפילען אויף א פידעלע... אין שטוב ביי מאניושקא האט יואל דוד — אלס קינד — זיך בעקענט מיט דער קליינער טאכטער פון גרויסען פוילישען קאמפאזיטאר... נאך דער קינדערשער ליבע בענקט יואל דוד זיין גאנץ לעבען. איצט וועט ער זי אין ווארשע אויפזוכען און זיין מייסטער מאניושקא וועט ער אויפזוכען... וציטערט דאס הארץ פון אלטען חזן ,יואל דוד'ס פאטער... ער פיהלט פאראויס, אז עס לאקערט דארט אויף זיין זוהן א גרויסע סכנה...!

— געדענק מיין זוהן — בעט ער זיך — וואס דו ביזט שולדיג דיינע ברידער. מסתמא האט דאך גאט אליין געוואלט, אז דיין געזאנג זאל זיין א קרבן פאר זיין ארים, פערוואגעלט פאלק... געדענק אויך, אז דו האסט אנ'אלטען טאטען און א בלינדע שוועסטער...

אט די בלינדע שוועסטער איז אין דער דראמע זעהר אנ'אינטערעסאנטע און באמת — שיינע געשטאלט. דאס איז מעהר פון א שוועסטער, דאס איז א סימבאל פון יואל דוד'ס געזאנג ,פון זיין יודישע מוזע... אויפ'ן רוף פון דער בלינדער שוועסטער פערלאזט יואל דוד זיין פוילישע סביבה פערשטויסט יענע קריסטליכע „זי" און קעהרט זיך אום אהיים, צו זיין פאלק ,צו זיין שוהל... די דאזיגע סצענע איז אנגעשריבען מיט א גרויסען דראמאטישען שוואונג.

דער לעצטער אקט קומט ווידער פאר אין ווילנע. ביי יואל דוד'ס שווער אין שטוב שוט זיך חושך! ס'איז געקומען פון ווארשע א שרעקליכע ידיעה, אז דער ווילנער בעל הביתל האט זיך געשמדט... דער שווער הייסט קריעה רייסען און זיך שבעה זעצען... פלוצלונג עפענט זיך די טיר און... ס'קומט אריין יואל דוד.. א ווילע הערשט א גרויסע פרייד. דער קלאנג איז געווען א פאלשער!... נישט לאנג אבער דויערט די פרייד. דער ווילנער בעל הביתל דערקענט נישט קיינעם. ער איז אראפ פון זינען!... זיין בלינדע שוועסטער פיהרט איהם צו צו זיין פידעלע. וועלכעס ווארט אויף איהם און בענקט... נעהמט דער ווילנער בעל־הביתל זיין פידעלע, שפילט זיין לעצטען ניגון און — צוברעכט זיין פידעלע! אין זעלבען מאמענט פאלט זיין בלינדע שוועסטער אויף דער'ערד... זי איז טויט... געשטארבען צוזאמען מיט'ן לעצטען ליד פון ווילנער בעל הבית'ל!...

דאס איז מארק ארנשטיינס דראמע, וועלכע מאכט אויפ'ן פובליקום א געוואלדיגען רושם. די פיעסע פערדינט אומבעדינגט דעם גרויסען ערפאלג, וועלכען זי האט דערגרייכט, אבער דער ערפאלג איבערליגירט. מארק ארנשטיין פערמאגט א אמת'ן טאלאנט וועלכען ער האט שוין בעוויזען אויך אין פיעלע פון זיינע פריהערדיגע פיעסען, מיר זענען זעהר ארעם אין דראמאטישער ליטעראטור. פון מארק ארנשטיין קענען מיר פיל וויכטיגעס ערווארטען.

פון אמעריקא קיין אייראפא

(איינדריקען פון דער שיף רייזע)

מיין ערשטער איינדרוק אויפ'ן שיף איז וואנצעס.

וואנצעס, וואנצעס און וואנצעס.

אפיצירען, מאטראסען, קעלנער און דער קאפיטאן גופא — אלע מיט וואנצעס! לאנגע וואנצעס, קורצע וואנצעס, אראפגעלאזשע וואנצעס. ארויפגעדרייטע, געקרייזעלטע, שפיציגע — א סדרה וואנצעס. מיט וועלכע אנ'אמעריקאנער פריזיער וואלט זיך פשוט מחיה געווען און וואלט געקאנט פון זיי האבען א גאנצען חודש פרנסה. די מענשען הינטער די וואנצעס זענען נישט אלע אינטערעסאנט. אבער א סך פון זיי זענען קאמיש.

די מעהרסטע ערשט־קלאסניקעס זענען אלע שטייפע, אלטע, אנגעבלאזענע אריסטאקראטען און מיר ווייזט זיך אויס, אז זיי ליידען נעבעך א סך. ס'איז זיי נישט גוט און ס'איז זיי שווער צו טראגען די לאסט פון עשירות, זעלטען בעווייזט זיך א שמייכעל אויף זייערע פנימער, עפעס זענען זיי ברוגז אויף דער וועלט. נאר קיינער ווייס נישט פארוואס. אין דעם גאנצען ערשטען קלאס איז נישטא אפילו קיין איין אויפגעקומענער גביר. אט, אפנים, אז דער דאזיגער קלאס איז אינגאנצען פערשוואונדען, זיי זענען אויפגעקומען און מיט דעם ערשטען קלאס פאהרען זיי זיבער נישט מעהר.

יא, ס'איז זעהר טרויעריג אין דעם ערשטען קלאס, א מרה־שחורה הענגט איבער'ן פאלאץ אויפ'ן ים. און מען נודיעט זיך דא ווי ביי א ליטעראַרישער פארשטעלונג.

זעהט איהר, ביי די קבצנים דארטען אונטען, אין דריטען קלאס, איז דווקא זעהר פריילין. און גלויבט מיר, אז איך וואלט געווען גיכער צווישען די ארימעלייט דארטען אונטען, ווי מיט אריסטאקראטען דא אויבען. און טאמער מיינט איהר אז די אריסטאקראטען גופא זענען נישט מקנא די קבצנים, אונטען מיט זייער פריילעכקייט, האט איהר א גרויסען טעות. אט שטעלט זיך אוועק א גאנצע באנדע ערשטקלאסיגע ביים פארענטש פון שיף, און צונויפגעשרומפען, בויגען זיך אריבער און קוקן אלע אראפ אויף די דריטע־קלאסניקעס, כדי הנאה צו האבען פון זייער פריילעכקייט, דארט אונטען זיצט א שייגעץ מיט א הארמאניקע און שפילט פריילעכע דורסישע מעלאדיעס און די חברה קבצנים טאנצען צו, אז עס ווערט אזש פריילעך אויף דער נשמה. הוליע קבצן! איינער פון די ערשטע קלאסניקעס האט זיך ,אפנים, פערגעסען, אז ער איז אנ'אריסטאקראט, האט ער אריינגענומען צוויי פינגער אין מויל און האט אנגעהויבען פייפען צום טאקט פון דער הארמאניקע, אבער אזוי אויפ'ן גאנצען כוח! זיין שמחה איז נעבעך באלד צושטערט געווארען, די אשה זיינע גיט איהם א שלעפ ביים ארבעל און ער לאזט אראפ זיין קאפ און גייט נאך זיין אשה, ווי אנ'אפגעשמיסען הינטעל.

וואס־זשע איז די מאראל דערפון ? אפילו אריסטאקראטען וואלטען געקענט לעבען, נאר מען לאזט נישט...

נעכטען האב איך זיך געטראפען מיט א ניו־יארקער יוד, אבער אזא יוד, וואס איז גאר קיין יוד נישט. פונקט ווי עס זענען דא פערשידענע פיש אין ים, אזוי זענען דא פערשידענע יודען אויף דער וועלט. אבער אז עס געפינען זיך אזעלכע יודען, וואס וואוינען אין ניו־יארק און ווייסען נישט, אז אין ניו־יארק איז פערהאן א יודיש טעאטער, און אז עס גייען ארויס טעגליך יודישע צייטונגען, — וועגען אזעלכע יודען האב איך נישט געוואוסט. דער דאזיגער יוד האט ביי מיר א פרעג געטון, צי מען ריערט טאקע יודיש א גאנצען אוונט אין א יודישען טעאטער, און צי מען פערשטייט איינער דעם אנדערען, ווען מען רעדט יודיש ,און צי ס'איז א לייכטע שפראך, איך האב איהם געענטפערט, אז יודיש איז די לייכטסטע שפראך אויף דער וועלט. מען עפענט אויף דעם מויל און מע ז'ערט.

אויפ'ן צווייטען טאג פון אונזער רייזע האב איך זיך בעגעגנט מיט א געוויסע מיסטער גאלדשטיין וועלכער איז נישט קיין יוד נאר אנ'אירלענדער, ווען איך בין געוואויר געווארען, אז ער איז נישט קיין יוד, האב איך זיך זעהר פערוואונדערט און איך האב ביי איהם א פרעג געטון: „אויב איהר זענט נישט קיין יוד, וואס הייסט איהר גאלדשטיין?" און אויב איהר הייסט גאלדשטיין, פארוואס זענט איהר א גוי?"

און דער אירלענדער האט מיר דערקלערט זיין אמת'ער נאמען פון דער היים איז געווען מעקלאפלין, ווען ער איז געקומען קיין ניו־יארק פון אירלאנד ,איז ער אריין אין די קליידער־ביזנעס, און ווען ער האט געזאגט זיין נאמען, האט יעדער איהם חושד געווען אז ער מאכט חוזק פון די אירלענדער. חוץ דעם האבען אנדערע געטענהט, ווי קומט איינער מיט'ן נאמען מעקלאפלין אין די קליידער־ביזנעס? שוין אפגערעדט דערפון, וואס עס איז זיי אנגעקומען זעהר שווער אויפצושרייבען „מעקלאפלין" "האט ער דערפאר בעשלאסען צו בייטען זיין נאמען אויף אנ'אמת יודישען נאמען, כדי ער זאל קענען בלייבען אין די קליידער־ביזנעס. און אזוי איז זיין נאמען געווארען גאלדשטיין ביז הונדערט און פינף און צוואנציג יאהר.

און איך, נאר, האב אלעמאל געמיינט אז געוויסע יודען ווילען אפנארען די וועלט, אז מען זאל מיינען אז זיי זענען גויים, און אט האב איך געטראפען א גוי, וואס וויל אפנארען די וועלט, אז מען זאל מיינען, אז ער איז א יוד.

דאס אינטערעסאנטסטע אויף דער שיף איז, ווי אזוי מען בעקענט זיך מיט מענשען. דעם ערשטען טאג קוקט מען זיך נישט אן; דעם צווייטען טאג כאפט מען א בליק איינער אויפ'ן צווייטען ,דעם דריטען טאג הויבט מען זיך אן צו גריסען; דעם פערטען טאג שמייכעלט מען שוין איינער צום צווייטען; און דעם פינפטען טאג געזעגנט מען זיך.

דאס איז אבער נאר גערעדט געווארען וועגען דעם ערשטען קלאס, אין דעם דריטען קלאס ווארפט מען זיך איינער דעם אנדערען אין די ארעמס נאך איידער מען האט זיך בעגעגנט.

מאלי פיסאן.

קרבן פון שפיאנאזש

סענסאציאנעל קרימינעלישער ראמאן

41)

מאריס סטאר איז צוגעגאנגען צו קאטשיאלא'ן און געכאפט מיט איהם א קורצען שמועס.

מאדאלענא איז אוועק אין א זייט, און האט גערעדט מיט באריס'ן וועלכער איז אריינגעפאלען אין זיין פריהערדיגען אפאטיע־צושטאנד נאך דעם, ווי די וועכטער האבען ארויסגעפיהרט מאקס'ן פון געריכטס־זאל.

סטאר האט נישט געהערט ווענג וואס זיי האבען גערעדט, אבער ער האט פערשטאנען אז זי מאכט איהם פאר עפעס פארווארפען.

זי האט ארויסגענומען פונ'ם האנד־בייטעל א טערמאס און אריינגעגאסען אין א גלאז א מין הייסען טיי מיט קאניאק, בעטענדיג זיך ביי באריס'ן ווי ביי א קינד, ער זאל עס אויסטרינקען.

באריס האט אפגערעדט מיט קאטשיאלא'ן אז ער וועט קומען צו איהר אין אוונט.

קאפיטעל זיבעצן

א פסיכאלאגיש פראבלעם

עס איז געווען גענוג שפעט ווען מאריס סטאר האט פערענדיגט זיין ארבייט, און אפיציעריג אין רעסטאראן האט ער אנגעקלונגען אין דער טיר פון קאטשיאלאס וואוינונג.

דער אלטער פראפעסאר האט איהם בעגעגנט אין כאלאט מיט א לאנגען ליולקע־ציבוק אין דער האנד ,און אריינגעפיהרט איהם אין גאסט־צימער.

דארט איז קיינער נישט געווען.

מאריס איז דערפון געווען אביסעל ענטוישט, אבער דער אלטער האט גלייך צוגעגעבען:

— זעצט זיך, ביטע. אט־א דאס איז א זעהר בעקוועמער פאטעל... ווילט איהר א גלעזעל פארטווין, אדער איהר וועט צווארטען ביז מאדאלענא וועט דערלאנגען קאווע? זי קאכט איצט קאווע.

— איך וועל בעסער צווארטען אויף קאווע.

— מאדאלענא מאכט עס וואונדערבאר, — האט דער בערעדעווידיגער פראפעסאר פארטגעזעצט אוועקזעצענדיג זיך, און פערליכערענדיג די ליולקע.

— זי איז געקומען צופאהרען פונקט צו דער צייט ווייל אהן איהר, איינער אליין ,וואלט איך דא זיכער פערלוירען דעם קאפ. דזשוליא נעבעך איז אזוי צורודערט ,אז זי קאן גאר נישט טון, און אויף באריס' ודארף מען שטארק אכטונג געבען.. די גרויזאמע פאסידונג האט אונז אלע געמאכט אויסער זיך.

— יא, ס'איז א מוראדיגע, געהיימניספולע פאסירונג! — האט סטאר בעמערקט — און איך וואלט זעהר א סך געגעבען איך זאל קענען ענטפלעקען דעם סוד.

קאטשיאלא האט אויף איהם פערוואונדערט א קוק געטון.

— ס'איז געשעהען א שרעקליכע דראמע, אבער אין וואס איהר זעהט דא די סודותדיגקייט, פערשטיי זיך נישט באמנות! עס איז דאך גאר קיין ספק נישט ,אז דער אומגליקליכער יונגערמאן איז דא דער שולדיגער...

— גאר קיין ספק נישט?... און איך פערזיכער אייך, אז מאקס קארלין איז אין דעם פאל אזוי אומשולדיג פונקט, ווי איהר און ווי איך ! איך ווייס, ער איז איבערגעגעבען צום געריכט... ביי די געשאפענע בעדינגונגען האט עס אנדערש נישט געקאנט זיין, אבער...

מאריס איז ענטשוויגען געווארען.

ער איז דאך געקומען אהער צו זאמלען די בויטיגע אינפארמאציעס און נישט אין זיין אינטערעס ליגט עס צו איבערצייגען דעם אלטען פראפעסאר.

— מאדנע! — האט קאטשיאלא ארויסגעמורמעלט — ווען מיר האבען זיך צוריקגעקעהרט פון געריכט, האט מאדאלענא געזאגט דאסזעלבע. זי בעגרינדעט אבער איהר מיינונג בלויז אויף דעם, וואס לויט איהר מיינונג ,איז קארלין אינגאנצען נישט פעהיג אויף א מערדער... ס'איז ווייבערישע לאגיק!...

— איך האב נישט דעם כבוד צו קענען אייער פלימעניצע... זי וואוינט ביי אייך, ה' פראפעסאר ?

— פון זינט ווען מיין ברודער איז געשטארבען, און איך האב זי דערצויגען... צו באריס'ן און צו איהר בעציה איך זיך, ווי צו אייגענע קינדער. איצט שטודירט זי, און קומט צו מיר נאר אויף וואקאציעס. ערצויגען האב איך זי אין ענגלאנד, אבער מיט צוויי יאהר צוריק האב איך זי אוועקגעשיקט שטודירען קיין מיילאנד. זי דארף זיך שוין צוריקקעהרען אהין, אבער די אלע געשעהענישען האבען זי געצוואונגען דא צו פערהאלטען זיך. איך מוז אייך זאגען אז געפליבען אין לאנדאן איז זי געגען מיין ווילען, מחמת איך האלט, אז די קונסט איז איבער אלעס, און אלע געפיהלען דארפען זיך אונטערגעבען דער קונסט. איבריגענס — האט דער אלטער צוגעגעבען — ווען מאדאלענא וואלט אוועקגעפאהרען, ווייס איך נישט ,וואס מיר וואלטען אהן איהר געטון.

3

— אזוי גאר? הייסט עס, אז חוץ דעם, וואס זי איז אזוי שיין איז זי אויך א ווידעין!... זי זינגט, הער פראפעסאר?

מאריס האט פלוצים בעקומען געוויסענסביסען: ווי האבען איהם געקענט קומען אויפ'ן זינען אזעלכע פערדאכטען ? ווי זי זאל נישט האבען געהאסט די לעדי ראלסאן, ווי האט זי זי געקאנט דערהרגענען?

קאטשיאלא האט א ציה געטון מיט די פלייצעס און א שאקעל געטון מיט'ן קאפ.

— לידער נישט !זי האט א פרעכטיגע שטים ,

— א בעסערע ווי ביי א סך ענגלישע זינגערינס אבער אזא זינגערין, וואס טראגט דעם נאמען קאטשיאלא בעדארף צו זיין אומפערגלייכליך און מיין מאדאלענא איז נאך ווייט דערפון !

(פארטזעצונג קומט)

נייער פאלקסבלאט

דאס לאדזער לעבען

נייער פאלקסבלאט

מאנטאג 28 רז תשרי תרצ"ב

סעפטעמבער

זון-אויפגאנג 5.27
זון-אונטערגאנג 5.30

ארעסטירט א יונגען אפעריסט

ער האט געפעלשט ביכלעך פון פ. ק. א.

(—) אויף דער הויפט-פאסט, פשעיאזד 38 איז געקומען א יונגערמאן און געוואלט ארויסנעהמען אויף א ביכעל פון פ. ק. א. 94 זל.

צוליב דעם, וואס דאס ביכעל איז עפעס נישט געווען אין אָרדנונג, איז דער יונגערמאן ארעסטירט געווארען.

די אויספארשונג האט פעסטגעשטעלט, אז דער ארעסטירטער איז דער 19-יעהריגער יוזעף קאצ פזשאק פון דאר"ף העלענאוו. און אז ער האט זיך פערנומען מיט פעלשען אונטערשריפטען און איבער-צושרייבען סומען אין ביכלעך פון פ. ק. א. צוזאמען האט ער שוין געפעלשט אויף א סומע פון 5000 זל.

ביים ארעסטירטען אינדערהיים האט פאליציי געפונען עטליכע געפעלשטע ביכלעך.

דער יונגער פעלשער איז איינגעזעצט געווארען אין תפיסה אויף קאפערניקא גאס.

ארעסטירט „פאבריקאנטען" פון פאלש געלד

זיי האבען זיך ספעציאליזירט אין 2-זל. מטבעות

(—) פאליציי האט ארעסטירט די לאדזער איינוואוינער יאן לובאווסקי, (קוויאטקאווסקי 15) און יאן סאבטשאק, (זגערזשער 50) ביי וועלכע מען האט געפינען פאלשע 2-זלאטי שטיק.

אונטער א קרייץ-פערהער האבען זיך די ארעסטירטע מודה געווען, אז זיי האבען פאבריצירט פאלשע 2-זלאטי מטבעות און זיי פערשפרייט אין לאדז און אין דער סביבה. זיי פערטיידיגען זיך, אז זיי זענען אהן בעשעפטיגונג, און אז די נויט האט זיי געצוואונגען צו דער פרנסה פון פאלשען געלד.

די ווייטערדיגע אויספארשונג איז אין גאנג און די ארעסטירטע זיצען אין תפיסה.

ליבארסקי איז שוין איינינגע מאל געווען בעשטראפט פאר גנבות און מיט 2 וואכען צוריק איז ערשט ארויס פון תפיסה, נאכדעם ווי ער איז אפגעזעסען 3 יאהר פאר פערשפרייטען פאלש געלד.

סאבטשאק איז פון פאך א גארבער און איז אויך שוין געווען בעשטראפט פאר פערשפרייטען פאלש געלד. סאבטשאק האט ביי דער אויספארשונג דערצעהלט, אז ליבארסקי האט אויסגעארבייט פון גיפס א גיס-פארם און דערמיט האבען זיי אויסגעארבייט דאס פאלשע געלד. נאכדעם, ווי זיי האבען געמאכט 300 מטבעות האבען זיי די גיס-פארם אריינגעווארפען אין קלאזעט.

קאנפליקט צווישען הויז-בעזיצער צוליב א וואנד

אורטייל איינצופאלען א געמויערט הויז

(—) שוין א לענגערע צייט פיהרען זיך פראצעסען צווישען די הויז-בעזיצער פוקס און האמער, (פאמארסקא 41) און 43) ,צוליב דעם, וואס האמער האט אויפגעמויערט א 4-שטאקיגען בנין און אנגעשפארט דעם בנין אין פוקס הויז, אזוי אז האמערס הויז איז צוגעמויערט געווארען צו פוקס'עס וואנד.

די פראצעסען זענען שוין פארגעקומען אין פערשידענע אינסטאנצען און אומעטום איז ארויסגעטראגען געווארען דער אורטייל, אז האמער מוז איינלעגען זיין הויז. דער אורטייל איז אבער נישט אזוי לייכט אויסצופיהרען, ווייל דארט וואוינען שוין 18 לאקאטארען.

עהרגעכטען איז דער פראצעס ווידער אמאל פארגעקומען אין היגען קרייז-געריכט און דער אורטייל בעפעהלט ווייטער אפצורייסען דאס הויז פון פוקס'עס וואנד. טיידען ביידע צדדים וועלען פרידליך צווישען זיך אדורכקומען.

מיסברויכען אין דער פאביאניצער עלעקטראווניע

דער מיסברויכער האט זיך אליין איבערגעגעבען דער פראקוראטור

(—) אין דער לאדזער פראקוראטור איז געקומען דער בוכהאלטער פון דער עלעקטראווניע אין פאביאניץ, וויטאלד קאצפערסקי און איבערגעגעבען, אז שוין פון א לענגערע צייט פיהרט ער אויס מיסברויכען אין דער דערמאהנטער עלעקטראווניע און ער גיט זיך צוליב דעם איבער אין די הענד פון דער מאכט, צו בעקומען דערפאר א געהעריגע שטראף.

די פראקוראטור האט זיך טעלעפאניש פערשטענדיגט מיט פאביאניץ און האט פון דארט בעקומען א בעשטעטיגונג וועגען די מיסברויכען.

עס שטעלט זיך ארויס, אז קאצפערסקיס מיסברויכען דערגרייכען א סומע פון 6000 זל.

קאצפערסקי איז ארעסטירט געווארען און עס ווערט געפיהרט א ווייטערדיגע אויספארשונג.

זעלבסטמארד פון א לאדזער סוחר

פויזנער האנדעל האט איהם געבראכט צום טראגישען שריט

(2) דער לאדזער סוחר ערווין ווינטער פון (ליפאווא 26), 49 יאהר אלט, האט א לענגערע צייט געהאנדעלט מיט פויזען, אבער שוין עטליכע חדשים, ווי עס האט זיך ביי זיינע פויזנער קליענטען „פערהאטשעט" מיט די צאהלונגען, און עס האבען נישט געהאלפען זיינע בריף און זיינע מאהנונגען.

ער איז דעריבער אוועקגעפאהרען אליין קיין פויזען, כדי צו זעהן אויפ'ן אָרט, וואס דארט טוט זיך.

משמעות, אז ער האט דארט אנגעטראפען אויפן ריכטיגען חורבן ביי זיינע סוחרים, (איינינגע געשעפטען זענען ליקווידירט געווארען, און דער גרעסטער בעל-חוב זיינער איז ענטלאפען) ווארום ער האט זיך בעשלאסען צו נעהמען דאס לעבען.

ער איז ארויף אויפ'ן 2-טען שטאק, אין דער וואוינונג, וואו ער האט צייטווייליג געוואוינט אויף (מארטשינא-גאס 45), און זיך פון פענסטער אראפגעווארפען אין דרויסען.

דער רעזולטאט פונ'ם פאל איז געווען. אז ווינטער האט זיך צובראכען דעם שארבען, פיר ריפען און דעם רעכטען פוס.

וועגען פאר-פאל איז טעלעגראפיש מיט געטיילט געווארען זיין משפחה אין לאדז.

געפונען א דערטרונקענעם יוד אין קאנסטאנטין

דאס איז א יוד פון א יאהר 60, און ווער ער איז ווייסט מען נישט

פרייטאג, ארום 2 א זייגער בייטאג האט מען בעמערקט אויף דעם טייכעל לודקא, וועלכע געהט אדורך נעבען קאנסטאנטין, א שווימענדען טויטען קערפער, ס'זענען באלד אונטערגענומען געווארען אלע שריט ארויסצובעקומען דעם קערפער פון וואסער, וואס האט זיך אויך איינגעגעבען.

באלד ביי דער ערשטער אויספארשונג האט זיך ארויסגעשטעלט, אז דער דערטרונקענער איז א יוד פון אנ'ערך 60 יאהר אלט, דאס איז א פעסטגעבויטער מענש מיט א גרויער באָרד, אנגעטון אין א קורצער מארינארקע און א פאלטא פון אויבען, א טלית-קטן, ביי איהם האט מען געפינען א פאר ברילען, 2 זלאטיס מיט 10 גראשען געלד און א טיכעל מיט א מאנאגראם ס. ס. קיין שום דאקומענטען האט מען ביי דעם דאזיגען יוד נישט געפונען און ביז איצט איז נאך נישט פעסטגעשטעלט געווארען, ווער דער דערטרונקענער יוד איז, מיט דעם מת פערנעהמט זיך די קאנסטאנטינער יודישע קהלה. ווער ס'ווייסט עפעס מיטצוטיילען וועגען דעם דארף זיך ווענדען צום פרעזעס פון דער יודישער קהלה אין קאנסטאנטין, א. וו. גוטערמאן.

ווי א קאנסטאנטינער יוד דערצעהלט, האט ער דאנערשטאג בייטאג געזעהען דעם דערטרונקענעם געהן איבער די שינעס אין זדראוויע, נעבען ארט וואו ס'שטעלט זיך אפ דער טראמוואי נומער 15. שפעטער איז דער יוד צוגעגאנגען צו דער בריק איבער דער „לודקא" און איז פערשוואונדען געווארען פון זיינע אויגען, זעהט אויס, אז דער יוד איז בעגאנגען זעלבסטמארד. די אויספארשונג איז אין גאנג.

פראיעקט צו רעגולירען שטייערן

חובות אנשטאט אמנעסטיע

(—) דער סוחרים-פעראיין, פיעטרקאווער 73, האט זיך געווענדעט צו דער שטייער-מאכט מיט א פראיעקט נישט ארויסצוגעבען אנ'אמנעסטיע אויף פערלעגענע שטייערן חובות, נאר איינצופיהרען א רעגולאציע פון די פערלעגענע שטייערן, אויף דעם אופן ווי עס קומט פאר צווישען קרעדיטארען און קרעדיטירטע. דאס זעלבע זאל איינגעפיהרט ווערען צווישען די שטייערן-צאהלער און דער שטייערן מאכט.

דער פראיעקט ווערט מאטיווירט דערמיט, וואס אנ'אמנעסטיע קאן דעמאראליזירען די שטייער-צאהלער און שאפט א מעגליכקייט אויף נישט צו וועלען צאהלען קיין שטייערן. דאגעגען דער רעגולאציע-פראיעקט קאן דערפיהרען צו א גאר מאלער רעגולירונג פון פערלעגענע שטייערן.

א פאבריק-שרפה

(—) אויף פאמארסקא 69 האט עהרנעכטען אויסגעבראכען א שרפה אין דער פאבריק פון קראקאווסקי.

די פייערלעשער האבען דאס פייער איינגעלאשען אין משך פון איינינגע שעה.

דער שאדען איז בעדייטענד.

געזעלשאפט „תרבות" אין פוילען
טעל. 213-84 זאל „פילהארמאניע" טעל. 213-84

מיטוואך, ד. 30. סעפטעמבער 1931, 8.30 אווענד וועט דער
גרויסער העברעאישער פאעט
חיים נחמן ביאליק
האלטען אנ'איין-איינציגען רעפעראט
(אין דער העברעאישער שפראך) א. ד. טעמע:
„דער גרויסער און קליינער ציוניזם"

בילעטען פון 1.25 זל. צו בעקומען טעגליך אין קאסע פון פילהארמאניע.

טאג-נאטיצען

אויף נייע וועגען

(א ווארט צו דער היינטיגער אלג. פערזאמלונג פון צענטר. האנטוו. פערבאנד)

די בעשטימונגען פון אינדוסטרי-געזעץ האבען ארייגעבראכט א דעצענטראליזאציע אין דער האנטווערקער בעוועגונג. צוזאמען מיט'ן ענטשטעהען פון די צעכען איז געווארען א סכנה פון צופאלען זיך פון דער צענטראלע האנטוו. ארגאניזאציע. און ווירקליך האט דער צענטר. האנטווערקער פערבאנד אדורכגעמאכט לעצטענס א קריזיס אויפ'ן געביט פון ארגאניזאציאנעלער ארבייט. פערשידענע פרובען זענען געמאכט געווארען צו דערהאלטען די גאנצקייט פון פערבאנד. צוליב דעם צוועק איז מיט עטליכע חדשים צוריק געשאפען געווארען, דורך די צעכען די רעארגאניזאציע-קאמיסיע. די קאמיסיע האט געדארפט שאפען די בריק צווישען דער נויטווענדיגקייט פון דער האלטען א שטארקע איינהייטליכע האנטווערקער בעוועגונג און צווישען די פארשריפטען פון אינדוסטרי-געזעץ, וואס זעהט פאר די איינציגע ארגאניזאציע-פארם פון פאכאווע צעכען. די רעארג. קאמיסיע האט געהאט פאר זיך א שווער שטיקעל ארבייט. פיהלענדיג די אחריות, וואס ס'איז אויף איהר ארויפגעלעגט געווארען. און אנטרעפענדיג אויף כתירות איינע גרעסער ווי די צווייטע, האט זיך ענדליך אויסגעארבייט א פראיעקט פאר דער ארגאניזאציע.

אין איהר טעטיגקייט איז די רעארג. קאמיסיע געווען אין א שטענדיגען קאנטאקט מיט די צעכען און דאס, ביז דעם לעצטען עטאפ פון איהר ארבייט. אויפ'ן גרונד פון די צוגעשטעלטע קאנדידאטען דורך די צעכען האט זי אויסגעארבייט א ליסטע פון דער צוקונפטיגער ליטונג צו דער אלג. פערזאמלונג.

א גרויס געווינס פאר דער קאמיסיע איז דאס, וואס איהר איז געלונגען משפיע צו זיין אויפ'ן לאנגיעהריגען געזעלשאפטליכען טוער ה' לאווניק יאקל ער זאל זיך ווידער שטעלען אין דער שפיץ פון האנדווערקער פערבאנד און איבערנעהמען אין דער נייער פערוואלטונג די פרעזעסור.

די רעארג. קאמיסיע האט פאר זיך געשטעלט דעם וויכטיגען ציל צו שאפען אנ'ארגאניזאציע וואס זאל שטיין אין א שטענדיגער פערבינדונג מיט די צעכען און אויך מיט די איינצעלנע מיטגלידער פון פערבאנד דאס קען זיין א גאראנטיע פאר'ן דערהאלטען דעם פערבאנד אלס מאסען-ארגאניזאציע און זאל טראגען א זא כאראקטער ווי עס פערלאנגען די לעבענס-אינטערעסען פון יודישען בעל-מלאכה. אין דעם גייסט איז אויסגעארבייט געווארען א פלאטפארם מיט וועלכען די קאמ. קומט צו דער אלגעמיינער פערזאמלונג. אין הסכם מיט דער אנגעצייכענטער ארבייט איז אויך פארגעברייט געווארען פארשלאגען וועגען ענדערען די געהעריגע פונקטען פון די ביז-איצטיגע סטאטוטען פון פערבאנד.

צי וועט די ארבייט נישט גיין פערלוירען?

צי וועט ווייטער געשפיגען ווערען דער פאדעם פון שאפען א געזעלשאפטליכע מאסען-ארגאניזאציע פאר'ן יודישען בעל-מלאכה? אויף די פראגען דארף ענטפערען די היינטיגע אלג. פערזאמלונג.

ס'איז דעריבער א געבאט, אז די היינטיגע אלג. פערזאמלונג זאל מיט איהר צאלרייכע אנטייל-נעמער. זיין א דעמאנסטראציע פאר לעבענס פראגען פון יודישען בעל מלאכה. זאלען די מיטגלידער זיך סיף און ערנסט פערטראכטען מיט דרך ארץ זיך בעציהען צו די פראיעקטען פון רעארג. קאמיסיע. נישט באנאליזירען די וויכטיגקייט פון דער פערזאמלונג, קומען, און האנדלען אזוי ווי עס דיקטירט זיי, זייער איגערליך ערליך געוויסען. ס'איז צו גלויבען, אז דער געזונטער אינסטינקט פון די האנדווערקער-מאסען וועט זיך נישט לאזען בעאיינפלוסען דורך דעמאגאגישע פראזען. נאר וועט איהם פיהרען אויפ'ן וועג פון געזונטער ערליכער געזעלשאפטליכער ארבייט.

ר. אבראמסאן.

רעגיסטראַציע פון יאָהרגאַנג 1913

עס האָט זיך אָנגעהויבען די מיליטער-רע-גיסטראַציע פון מענער, וואָס זענען געבוירען גע-וואָרען אין יאָהר 1913

די רעגיסטראַציע פיהרט אדורך די מיליטער ביוראָ פון מאַגיסטראַט אויף זאַוואַדזקאַ 11, טעגליך פון 8 ביז 3 אַ זייגער.

עס דאַרפען זיך שטעלען:

היינט, מאָנטאָג ד. 28 סעפטעמבער

די וואָס וואוינען אויפ'ן שטח פון 5-טען קאָמיסאַריאַט מיט די אותיות:

S Sz T

די וואָס וואוינען אויפ'ן שטח פון 14 קאָמי-סאַריאַט מיט די אותיות:

H Ch I J K L Ł

מאָרגען, דינסטאָג 29 סעפטעמבער

די, וואָס וואוינען אויפ'ן שטח פון 5-טען קאָמיסאַריאַט, מיט די אותיות:

U W Z Ż

און די, וואָס וואוינען אויפ'ן שטח פון 14 קאָמי-סאַריאַט מיט די אותיות:

M N O P R S

צוגאַב-פּאָבאָר-קאָמיסיע

(א) מאָנטאָג, דעם 28 ה. ח. פון 8 פריה וועט אין לאָקאַל אויף אַלעיאַ קאָשטשושקי 21 אָנגעהויבען צו אַמטירען אַ צוגאַב-פּאָבאָר-קאָמיסיע, צו וועל-כער עס דאַרפען זיך צושטעלען די פּאָבאָראָוועצעס פון די יאָהרגענג פון 1883 ביז 1910 איינשליסליך ד. ה. די יעניגע, וואָס האָבען זיך נאָך לעת עתה נישט געשטעלט צו אַנ'איבערזיכט, און האָבען נישט רעגולירט זייער מיליטער-דינסט, און וועלכע וואוי-נען אויפ'ן שטח פ. ק. או. לאָדז-שטאָט 2. ד. ה. אויפ'ן שטח פון 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 און 14. פּאָליציי-קאָמיסאַריאַטען, אויב זיי וועלען בע-קומען וועזוואַניעס פון דער שטעטישער סטאַראָסטווע

די, וואָס שטעלען זיך צו, דאַרפען האָבען מיט זיך אַ פּערזענליכען דאָקומענט מיט אַ פאָטאָגראַ-פיע, אַ געבורטס-מעטריקע, אַ שול-צייגעניש א. אַנד. דאָקומענטען.

פון האַנדעלס-געריכט

דאָס אַפּעלאַציע-געריכט האָט בעשטעטיגט דעם אורטייל פון דער ערשטער אינסטאַנץ וועגען דעם בעשטעטיגטען אַפּמאַך פון דער פירמע „יאַקיב קאָן" (פּעטריקאָווער 66) מיט די קרעדיטאָרען: רעגולאַציע 70 פּראָצ. אין משך פון 2 יאָהר.

* * *

דאָס האַנדעלס-געריכט האָט פעסטגעשטעלט אַז די פירמע „הערשקאָוויטש און ליפּנאָווסקי" קאָן דעקען איהרע חובות דורכ'ן בעקומען א היפּאָ-טעק הלוואה, און דעריבער נישט גענומען אין אכט איהר בקשה וועגען פּראָלאָנגירען די צאָהלונגען.

* * *

דאָס אַפּעלאַציע-געריכט אין וואַרשאָ האָט בעשטעטיגט דעם אורטייל פון לאָדזער קרייז-גע-ריכט וועגען בעשטעטיגען דעם קרעדיטאָרען-אַפּמאַך פון דער פירמע „וואָלף משיוק" (שענקעוויטשאַ 6).

* * *

דאָס האַנדעלס-געריכט האָט אָפּגעוואָרפען די בקשה פון דער זאַקען-פירמע „י. שלעזינגער'ס יורשים" (זשעראָמסקיעגאָ 31) וועגען פּראָלאָנגירען די צאָהלונגען, און אויך די ביטע פון דער בער-לינער פירמע „טעקסטיל-עקספּאָרט און אימפּאָרט-האַנדעלסגעזעלשאַפט" וועגען דערקלערען די פירמע שלעזינגער אַלס באַנקראָט.

* * *

דער באַנקראָטירטער יוסף-לייזער גרינשטיין האָט בעקומען א גלייט-שיין אויף דריי חדשים, כדי צו שליסען א רעגולאַציע-אַפּמאַך מיט זיינע קרע-דיטאָרען.

געכאַפּט א וויכטיגען „טריא"

דער געפעהרליכער דריילינג האָט בעראַביעט לאָדז און פּויזען

(2) געהיים-אַגענטען האָבען נעכטען אַרעסט-טירט אויפ'ן באַלוטער מאַרק די דריי געפעהרליכע איינברעכער-גנבים: יצחק קערענבוים (פון וואָל-באָרסקאַ 20) שמחה פּאַמעראַנץ (פּאַדזשעטשנאַ 17) און ברוך ברייטשטיין (זאַווישאַ 10), וועלכע זע-נען פיל מאָל גאַטירט געוואָרען דורך דער קרי-מינאַל-פּאָליציי, און וואָס האָבען געפיהרט זייער „טעטיגקייט" דאָס רוב אויף די געביטען פון לאָדז און פּויזען.

דעם דאָזיגען „דריילינג" האָט מען לעצטענס בעזונדערס שטאַרק אַרומגעזוכט, אָבער ס'איז זיי געווען שווער צו געפינען, ווייל זיי האָבען לעצ-טענס אָפּערירט אויף דער פּראָווינץ.

נעכטען האָבען זיי זיך געקליבען אויף א „שטיקעל אַרבייט" קיין זגערזש, אָבער מ'האָט זיי דערקענט, אַרעסטירט, און אַריינגעזעצט אין טורמע.

אינטערווענץ לטובת עמיגראַנטען אַקאַדעמיקער

עהרענכטען איז א דעלעגאַציע פון יודישען אַקאַדעמישען עמיגראַנטען-ביוראָ אין לאָדז, אין די פּערזאָנען פון איהר לייטער ד"ר א. ד. ריבקינד און א. ברזעזינסקי, גענעראַל-סעקרעטאַר פון אַלגע-מיינעם יודישען סטודענטען-פערבאַנד אין פּאַריז אויפגענומען געוואָרען אין לאָדזער סטאַראָסטווע אין צוזאַמענהאַנג מיט'ן אָפּשטעלען דאָס אַרויסגע-בען וויזעס נאָך טשעכאָסלאָוואַקיי. די דעלעגאַציע האָט פאָרגעשטעלט די קריטישע לאַגע פון די יו-דישע סטודענטען וועלכע ווילען פאָהרען נאָך טשעכאָסלאָוואַקיי און געבעטען, אַז אין פאַל, אויב עס וועט נישט געלונגען צו קריגען קיין וויזעס פאַר אַלע, זאָל מען נישט מאַכען קיין שוועריגקיי-טען ביים אויסוועקסלען די פּעסער אויף אנדערע לענדער.

אויך האָט די דעלעגאַציע געבעטען צו פער-לייכטערען דאָס אַרויסגעבען פון פערשידענע דאָ-קומענטען וועלכע זענען נויטיג אויף צו בעקומען וויזעס נאָך פראַנקרייך, בעלגיען א. א. וו.

אין סטאַראָסטווע האָט מען די דעלעגאַציע אויסגעהערט מיט פּעראינטערעסירונג און צוגעזאָגט די בקשות פּאָזיטיוו צו ערלעדיגען.

עס ווערט אויך געמאַכט אויפמערקזאַם אַלע פּעראינטערעסירטע, אַז דעם אַקאַדעמישען עמי-גראַנטען-ביוראָ אין לאָדז איז געלונגען צו בעקומען א בעגרענעצטע צאָהל וויזעס נאָך טשעכאָסלאָוואַקיי און אַלע וואָס האָבען פּעסער דאַרפען אין פערלויף פון דריי טאָג זיך מעלדען אין ביוראָ גדאַנסקאַ 40 אין לאָקאַל פון „מכבי".

נאָך פראָג פאָהרט אָפּ א גרופּע דעם 29-טען

ד. ח.

בוי-אַקציע פון הילצערנע הייזער

(–) דער מאַגיסטראַט האָט שוין געשלאָסען אַנ'אָפּמאַך וועגען צושטעלען בוי-האָלץ אויף צו בויען די הילצערנע הייזער.

לאָדזער יודיש פאָלקס-טעאַטער, זגערזשער 17

דירעקציע: פ. ווינער.

גרויסער שטורמישער ערפאָלג! רו שיגע אָפּלאָדיסמענטען! הונדערטער מענשען זענען אוועק נישט בעקומענדיג קיין בילעטען!

פּרייזען פון 60 גר. ביז 2 זל.

היינט, מאָנטאָג, דעם 28-טען, 9 אָוונט צום צווייטען מאָל די פּיעסע, וואָס איז גע-שפּילט געוואָרען מיט א גרויסען ערפאָלג

„עהרליכע גנבים" אין 4 אַקטען מיט געזאַנג און טענץ

דינסטאָג, דעם 29-טען, 9 אָוונט פּרייזען פון 60 גר. ביז 2 זל. די ליבלינגס-פּיעסע

„רומענישע חתונה" אין 4 אַקטען פון ש אַ ר מיט שיינע געזאַנג-נומ'און טענץ

מיטוואָך, דעם 30 טען גרויסע איבעראַשענדע פאָרשטעלונג

וואָס ווערט געשפּילט? לעזט די קומענדע אַנאָנסן!

ס'נעהמען אנטייל פרויען (לויט א ב.): גאָלדשטיין, ליבאַרטאָווסקאַ, פּאָדערמאַן, ראָזענ-צווייג. מענער: באַלבירסקי, בלאַט, הערשקאָוויטש, האַמבורגער, פּאָלאַנסקי, נייהויז.

כאָר און אָרקעסטער פיהרט אָן דער דיר. מ. קאַכאַנאָווסקי.

היינט און פאָלג. טעג!

פונ'ם ציקל „בעדייטענדסטע פילם-מייסטערווערק"

פּרעכטיגע מעלאָדראַמע פון ANNA NICHOLS רעזשי: Victor Fleming

דריימאַליגע חתונה

(טריומף פון ליבע)

אין די הויפּט-ראָלן: Nancy Carroll Charles Rogers, Jean Herscholt, Farrel Mc. Donald

נעכסטער פּראָגראַם:

מעכטיגע עפּאָפּיי רעמאַרק'ס „אויפ'ן מערב קיין שום נייעס" (אינגאַנצן)

אָנהויב אין געוו. טעג 4 נאָכמיטאָג, שבת און זונטאָג – 12 אַ זייגער בייטאָג

פּאָפּולערע פּרייזען.

אַפּטייקען

היינטיגע נאַכט-דיזשורען

(2) היינט ביינאַכט דיזשורירען: א. פּאָטאָש (פּלאַץ קאָשטשעלני 10), א. כאַרמוזאַ (פּאָמאָרסקאַ 12), ע. מילער (פּיעטריקאָווער 46), מ. עפּשטיין פּיעטריקאָווער 225), ז. גאַרטשיצקי (פּשעיאַזד 59), ג. אַנטאָניעוויטש (פּאַביאַניצער 50).

צום קאַמף מיט אַרבייטסלאָזיגקייט

שטרענגע שטראָפען פאַר נישט אָפּ-היטען דעם 8-שעה'דיגען אַרבייטסטאָג

(2) ביים אַרבייטס-אינספּעקטאָר איז פאָרגע-קומען א קאָנפערענץ פון פערטרעטער פון אַלע בראַנזש. פעראיינען. עס איז בעטראַכט געוואָרען די פראַגע וועגען שטרענג אָפּהיטען דעם 8-שעה'דיגען אַרבייטסטאָג, וואָס זאָל זיין א מיטעל אינ'ם קאַמף מיט דער אַרבייטסלאָזיגקייט.

אין דער דיסקוסיע איז אָנגעוויזען געוואָרען אַז מיט'ן פערלענגערען דעם אַרבייטסטאָג פער-גרעסערט מען די אַרבייטסלאָזיגקייט און מען דערפיהרט צו א רעדוקציע פון די לוינען.

עס איז דעריבער בעשלאָסען געוואָרען איינ-צופיהרען א שטראָף פון אונבעדינגטען אַרעסט פאַר עובר זיין אויפ'ן געזעץ פון 8-שעה'דיגען אַרבייטסטאָג.

שוידערליכע גויט צווישען אינטעליגענטען

(–) אין דער אינטערשטיצונגס-אָפּטיילונג ביים מאַגיסטראַט ווענדען זיך לעצטענס זעהר א סך אַרבייטסלאָזע אינטעליגענטען, וועלכע בעטען מען זאָל זיי געבען קאַרטען אויף אומזיסטע מיטאָגען. ווייל זיי האָבען שוין א לאַנגע צייט נישט געגעסען פון אַביסעל געקעכטס.

דאָס בעווייזט וואָסערע שוידערליכע נויט עס הערשט צווישען א בייטסלאָזע אינטעליגענטען.

(121

ר. אײזראַעל

ליבע און טויט

סענסאַציאָנ. ...טישער ראָמאַן פון לאָדזער לעבן

נירענבערג האָט געהאַלטען אין האַנד דעם רעוואָלווער, געוואָרפען איהם פון איין האַנד אין דער אַנדערער אַריין, נאָכקאָנטראָלירט, צי ער איז אָנגעלאָדען און געשמייכעלט, אַזוי ווי ער וואָלט גע-לאַכט צום רעוואָלווער.

איהם איז ווייטער נישט אָנגעגאַנגען, וואָס טוט זיך ביי דער טיר, איהם האָט גאָרנישט אינטער-רעסירט, וואָס יעדע מינוט איז אויסגעבראָכען גע-וואָרען אַנ'אַנדער שטיק אין דער שווערער טיר. ער איז געווען פערנומען מיט זיין רעוואָלווער און איהם האָט ער געשענקט זיין גאַנצע אויפמערק-זאַמקייט.

די טיר האָט זיך מיט אַ קרייץ געעפענט און אין טיר האָבען זיך בעוויזען מיט אויסגעשטרעקטע רעוואָלווערען קאַרצעלאַ, 3 דעטעקטיוון און עט-ליכע פּאָליציי-בעאַמטע. אינסטינקטיוו האָט נירענ-בערג אויפגעהויבען די אויגען און אין דערזעלבער צייט האָט ער מיט אַ שנעלער בעוועגונג, וועלכע קיינער האָט נישט בעמערקט, בעהאַלטען דעם רע-וואָלווער הינטער זיך, דאַן איז ער ווייטער אין דערזעלבער פּאָזיציע, אָהן שום בעוועגונג געבליבען זיצען אויפ'ן בעט און געקוקט אויפ'ן סופיט.

— אין נאָמען פון געזעץ, זענט איהר אַרעס-טירט, האָט קאַרצעלאַ אַרויסגעדונערט מיט זיין באַס-שטימע.

נירענבערג האָט אַ קוק געגעבען אויף די אַריינגעקומענע. מיט מאַטע אויגען, אָהן שום אויס-דרוק האָט נירענבערג געקוקט יעדען איינ-ציגען פון זיי. די אויסגעשטרעקטע רעוואָלווערען האָבען אויף איהם קיין שום איינדרוק נישט געמאַכט. פּלוצלונג האָט נירענבערג געמאַכט עטליכע שריט צוריק. ער האָט ברייט געעפענט די אויגען, אַזוי ווי ער וואָלט זיך שרעקליך דערשראָקען.

נירענבערג האָט דערזעהען טשאַרלען מיט ראַל-פען, וועלכע זענען געשטאַנען פאַר איהם ערנסט מיט מינעס פון זיגער.

מיט אַ בליץ-שנעלער בעוועגונג האָט ער צו-געשטעלט זיין רעוואָלווער צו דער אייגענער שלייף. טשאַרל איז אָבער געווען זעהר אויפמערקזאַם אויף יעדער עווענטועלער בעוועגונג פון נירענבערגען און אויך, די דאָזיגע בעוועגונג נישט פערלוירען געוואָרען פון אויג, מיט איין שפּרונג איז טשאַרל געווען נעבען נירענבערגן, אַוועקגעוואָרפען זיין איי-גענעם רעוואָלווער און אַרומגעכאַפּט מיט ביידע

הענד דעם פרויענהענדלער. נירענבערג איז געווען אין אייזערנע צוואַנגען פון טשאַרלען, ער האָט זיך אָנגעהויבען צו וואַרפען און צו צאַפּלען, אָבער ט'האָט נישט געקענט זיין קיין רייד דערפון, אַז ער זאָל זיך אַרויסרייסען פון טשאַרלען. נירענ-בערג האָט דעריבער נישט מעהר פּראָטעסטירט און אַליין אַוועקגעוואָרפען דעם רעוואָלווער.

טשאַרל האָט בעפרייט נירענבערגען, וועלכער איז געבליבען שטעהן אָהן שום בעוועגונג. ער האָט די הענד פערלעגט הינטער זיך און זיך נאָכאַמאָל אומגעקוקט אויף אַלע זיינע שונאים, וואָס זענען געשטאַנען אַקעגען איהם.

— איהר גיט זיך אונטער העניק זילבערשטיין, האָט קאַרצעלאַ איהם געפרעגט.

נירענבערג האָט געשוויגען.

— איהר געהט מיט אונז? האָט קאַרצעלאַ ווייטער געפרעגט.

אנשטאָט אַנ'ענטפער האָט זיך נירענבערג אָנ-געכאַפּט פאַר'ן קאָפּ, זיך געריסען די האָר און פּלוצלונג אויסגעבראָכען מיט אַ היסטערישען גע-לעכטער. דאָס איז געווען אַ געלעכטער פון אַ נישט-נאָרמאַלען מענשען פון אַ מענשען, וואָס האָט זיין פערשטאַנד פערלוירען. ער האָט געלאַכט אַזוי מוראַ-דיג, אַזוי שרעקליך, מיט אַזאַ פערצווייפלונג, אַז אַלע אָנוועזענדע האָבען זיך שטאַרק דערשראָקען.

— זילבערשטיין, איך פאָדער אייך נאָכאַמאָל אויף זיך איבערצוגעבען אין די הענד פון דער מאַכט און גערעכטיגקייט, האָט קאַרצעלאַ געזאָגט.

נירענבערג האָט אַבסאָלוט נישט פערשטאַנען, וואָס מ'רעדט צו איהם און ווייטער געלאַכט און געוויינט.

— טוט איהם אָן קייטלעך אויף די הענד, האָט קאַרצעלאַ פעראָרדענט.

צוויי פּאָליציי-בעאַמטע זענען פאָרגעגאַנגען צוגעגאַנגען צו נירענבערגען און איהם אָנגענומען ביי די הענד.

נירענבערג האָט נישט פּראָטעסטירט, געגעבען די הענד, אויף וועלכע די בעאַמטע האָבען אַרויפגעלעגט קייטלעך.

נירענבערג איז געוואָרען מיד און געפאַלען אָהן בעוואוסטזיין אויפ'ן בעט.

— נירענבערג איז געלעגען אָהן בעוועגונג. קאַרצעלאַ מיט טשאַרלען זענען צוגעלאָפען צו ני-רענבערגען, וועלכער איז געלעגען אָהן בעוועגונג און שווער געאָטעמט.

— מיטנעהמען איהם אין פּאָליציי-אַמט, האָט קאַרצעלאַ פעראָרדענט.

— אין דעם צושטאַנד, ווי ער געפינט זיך איצט, האָט לעהמאַן געפרעגט.

— מיין מיינונג איז, אַז אין דעמזעלבען צו-שטאַנד, אַז מען זאָל איצט זיך מיט איהם נישט בעשעפטיגען, דאָס וועלען מיר טון אין פּאָליציי-אַמט.

צוויי פּאָליציי-בעאַמטע האָבען אַרויסגעטראָגען דעם בעוואוסטלאָזען נירענבערגען פון האָטעל-צי-מער און איהם אַריינגעלעגט אין אַנ'אויטאָ, וועל-כער איז צוזאַמען מיט אַלע אָנוועזענדע אָפּגע-פאָהרען אין פּאָליציי-אַמט.

— ער איז נישט מעהר שעדליך, האָט טשאַרל אויפ'ן וועג געזאָגט, לויט מיין מיינונג איז ער שוין ערלעדיגט.

— אמת, ער איז מעהר נישט געפעהרליך, איצט איז ער פעסט אין אונזער האַנט, און אונז וועט זיך זעהר לייכט איינגעבען צו ליקווידירען זיין באַנדע.

(פאָרטזעצונג קומט)

צוצאהל צו באהן-בילעטען לטובת ארבייטסלאזע

(א) פון מאסגעבענדע קרייזן דערוויסען מיר זיך, אז פונ'ם 1 אקטאבער ביז'ן 15 אפריל 1932 וועלען גענומען ווערען אויף די באהנען ספעציעלע צוצאהלען צו די פאסאזשיר-בילעטען, צו באגאזש-קוויטונגען און צו וואגאן-זענדונגען.

די צוצאהלען וועלען בעשטימט ווערען לטובת ארבייטסלאזע.

עס וועט גענומען ווערען צוגעצאהלט צו 10 גראשען פון יעדערע אנגעהויבענע 10 זלאטעס פון בילעט-פרייז (מחוץ בילעטען, וואס זייער פרייז שטייגט נישט אריבער 2 זל. 50 גר.), פון איטליכער באגאזש-זענדונג און 1 זל. 50 גר. פאר יעדער וואגאן-זענדונג.

אין דער „שלעסער-מאנופאקטור" ווערט נאך געשטרייקט

(א) אין דער „שלעסער-מאנופאקטור" אין אזארקאוו דויערט נאך דער שטרייק פון אלע 3,200 ארבייטער, מחמת ס'זענען נאך נישט אויסגעצאהלט געווארען אלע פערלעגענע לוינען.

שותפות פון א דראזשקאזש מיט א גנב

(ב) אין דער נאכט פון שבת אויף זונטאג האט פאליציי פערהאלטען א דראזשקע, וואס איז אנגעלאדענט געווען מיט סחורה, און דער פאסאזשיר פון וועלכער עס איז געווען עפיס א פערדעכטיגער פערשוין.

ווי ס'האט זיך ארויסגעוויזען, איז דער פערשוין געווען — דער בעקאנטער גנב אליעזר אלשער (נאווראט 22) און אז דאס האט ער מיט'ן דראזשקאזש מלך פוקס בשותפות בעגנבעט די פירמע „ווארשאווסקא-לודזקיע מאנופאקטור-זשיסטאווא האנדלאווע" אויף פיעטריקאווער 69.

די פירמע האט צוריקגעקריגען דעם רויב און די ביידע — דער גנב מיט'ן דראזשקאזש — זיצען אין ארעסט.

א פאבריק-שרפה

(א) נעכטען 6 פארטאג איז אויסגעבראכען, פון אן'אומבעוואוסטער סיבה, א שרפה אין דער רייספעריי פון אהרן פרושינאווסקי (אוף פיעטרקאווער 220).

אין משך פון א שעה צייט איז די שרפה איינגעשלאשען געווארען.

דער היזק איז נישט קיין גרויסער.

יודיש קאמעראל-טעאטער   דירעקציע: ד״ר צעלמייסטער. אלעע 1-טער מאי 2.

פרייטאג, דעם 25. 9.30 אווענט פייערליכע ערעפנונג פון נייעם סעזאן

גאסטראלן פון דעם וועלט בארימטן ארטיסט **א. סאמבערג** דער שטאלץ פון דער יודישער בינע

מיט'ן אנטייל פון דער בעריהמטער ארטיסטין **בערטא זאסלאווסקא**

היינט, מאנטאג, דעם 28-טען סעפטעמבער, 9 א זייגער אין אווענד

פרעמיערע! דער גרויסער שלאגער פון די אייראפעאישע בינעס פרעמיערע!

א פראקוראר א גנב   אין 3 אקטען פון פאול לינדע   יודיש: יצחק לאקס.

א. סאמבערג אין זיין גראנדיעזע קרעאציע אין א דאפעל-ראל פראקוראר און גנב

אפאשעז און אפאשעס, דעטעקטיוועז   מוזיק און געזאנג

דאנערשטאג, — ספעציעלע פארשטעלונג דער סענסאציאנעלער שלאגער

דער פערשאלטענער   אין 3 אקטען פון ס. בימלאיא   סאמבערג אלס פערשאלט.

נאך דער פיעסע א. סאמבערג (אין גרים) אין זיינע שלאגע'ס:

„על קדוש השם" „די ארימע חתונה" „אפגעגעבען ברויט"

אין אלע פיעסען נעמען אנטייל קויס א.ב.: פרויען — אמועל געניע, גירל זימעלע, זאסלאווסקא בערטא, לוריע פרידא. מענער — ד. אריעל. ח. בראקארוש, א. יואלפשטאט י. טופמאן, י. האניגבוים, וו. שיגארין, ד. שערמאן א. א.

רעזשי: א. סאמבערג, ביהנע-דירעקטאר: וו. שיגארין. סופלער: ש. לודנער.

בילעטען צו בעקומען אין קאסע פון טעאטער פון 11 פריה ביז 2 נאכמ. און פון 6 אווענד.

פרייטאג — גרויסע פרעמיערע „דער פאלקס-מענש" אין דער הויפטראלע א. סאמבערג.

די לאדזער האנדווערקער-צענטראלע
נעמט נישט קיין אנטייל אינם האנדוו.-קאנגרעס אין ווארשא

אין צוזאמענהאנג מיט'ן האנדווערקער-קאנגרעס, וואס קומט פאר אין ווארשא היינט און מארגען, איז נעכטען אין לאקאל פון צענטראלען האנדווערקער-פערבאנד אין לאדז (פאלודניאווא 4) פארגעקומען א קאנפערענץ פון די פארשטעהער פון 32 צעכען און פעראיינען, וועלכע זענען אנגעשלאסען אין דער צענטראלע.

נאך גרויסע דעבאטען, האבען די פערזאמעלטע איינשטימיג בעשלאסען פאלגענדעס:

צוליב דעם, וואס דער קאנגרעס טראגט א ריין-פארטייאישען כאראקטער, און צוליב דעם, וואס דער ערשטער יודישער האנדווערקער פערבאנד אין פוילען (פאלודניאווא 4) ווי אויך זיינע צעכען און פעראיינען זענען דורך דער ארגאניזאציע פון קאנגרעס מחמת פארטייאישער פאליטיק פולשטענדיג איגנארירט געווארען, נעהמען נישט די לאדזער האנדווערקער קיין שום אנטייל אין קאנגרעס, וואס איז צוזאמענגערופען געווארען דורך דער צענטראלע אין ווארשא, נאלעווקי 2a.

געקינדיגט טויזענד ארבייטער
אין די וועבערייען פון „שייבלער און גראהמאן"

(א) מחמת מאנגעל אין בעשטעלונגען און אנזאמלונג פון גרייטע סחורות אין די לאגערן, זענען ביי „שייבלער און גראהמאנ'ען" געקינדיגט געווארען 1000 ארבייטער אין דער וועבעריי אויף קיליניסקיעגא. די קינדיגונג ענדיגט זיך שוין די וואך, און די 1000 ארבייטער ווערען רעדוצירט אדער אריבערגעפיהרט ווערען אין אנדערע אפטיילונגען.

מארגען — אפצייכען-פערקויף לטובת „קרן קימת לישראל"

דאס קרן-קימת ביורא פעריענדיגט שוין די הכנות צום גרויסען אפצייכען-פערקויף, וואס קומט פאר מארגען, דינסטאג אין די גאסען פון אונזער שטאט. צוליב דער שטארקער פאפולאריטעט פון יודישען נאציאנאל-פאנד אין אלע יודישע קרייזען האט פאר דער ענטוויקלונג פון יודישען ישוב אין ארץ ישראל, איז צו ערווארטען, אז די מארגענדיגע זאמלונג וועט געפינען דאס געהעריגע פערשטענדניש מצד דער לאדזער יודישער בעפעלקערונג, און וועט אדורך מיט א געהעריגען ערפאלג.

א גנבה

(א) ביי שלמה לייבושעוויטש'ן פון זאווישא 19 האט מען נעכטען ביינאכט ארויסגע'גנב'עט מדבושים און וועש אויף אנ'ערך 1.200 זלאטעס.

פון יודישען טעאטער

היינט טרעט אויף דער גרויסער קינסטלער א. סאמבערג אין קאמעראל-טעאטער אין דער שפאנענדער סענסאציאנעלער פיעסע „א פראקוראר א גנב" מיט א גאנץ נייער טרופע און מיט'ן אנטייל פון דער דראמאטישער ארטיסטין בערטא זאסלאווסקא.

היינט טרעט אויף די פלאם-פייערדיגע סוברעטין רעגינא צוקער מיט די סטאר-טרופע אין דער לעצטער זעהר קאמישער שלאגער-אפערעטע „פון כתריאלעווקע ביז ניו-יארק" אין פילהארמאניע.

ראדיאפראגראם
מאנטאג, 28 סעפטעמבער

11,58 צייטסיגנאל. 12,10 מוזיק. 4,00 מוזיק. 4,45 קאמוניקאט פאר פישער און שיפער. 4,50 געשפרעכען אין פראנצויזיש. 5,15 מוזיק. 5.35 פארלעזונג. 6,00 מוזיק. 7,00 פערשידענעס 7.20 מוזיק. 7,30 רעפערטואר 7,40 מוזיק. 7,30 רעפערטואר. 7,40 מוזיק. 7.45 קאמוניקאט פון לאדזער האנדעלס-קאמער. 7,55 מעטעאראלאגישער קאמוניקאט. 8,00 קאמוניקאטען. 8,15 ראדיא-טעכניק. 8,30 אפערע. 10.20 פעליעטאן און פארלעזונג 10,35 קאמוניקאטען 15,10 מוזיק.

מעלדונג

אכטונג, נאכט-וועכטער!

דינסטאג, דעם 29 ד. ח. (2-טער טאג חוה"מ סוכות) קומט פאר אין לאקאל פון קולטור-אמט אגראדאווא 9 א גרויסע פערזאמלונג פון אלע נאכט-וועכטער. מיטגלידער און נישט-מיטגלידער אין אייערע אייגענע אינטערעסען קומט מאסענווייז.

מיט אכטונג די ארג.-קאמיטע

23-טע מלוכה-לאטעריע
5-טע קלאס, 13-טער ציהונגס-טאג

15,000 zł. na N-ry: 21192.

10,000 zł. na N-ry: 173272.

Po 5,000 zł. na N-ry: 7950 39232 178675.

Po 3,000 zł. na N-ry: 152157 189074.

Po 2,000 zł. na N-ry: 1951 28114 51387 80610 81960 83591 84084 98931 107962 111602 142235 147236 166831 169239 192527 193025 194308 195477 196606 198978 199537.

Po 1,000 zł. na N-ry: 13276 14204 24680 35070 36258 38791 50960 57082 74914 75608 80839 83967 90505 92401 100706 109254 112786 123867 128864 131648 131861 149345 154558 157051 170944 195232 197126 199248 201297 202817 203034 207292.

Po 500 zł. na N-ry: 1689 1695 3693 5244 10882 11706 12181 12644 13281 16722 17367 17455 17773 18022 19619 19903 23953 27326 28583 31142 34682 35515 35618 35984 37092 37140 37212 37376 37773 385209 38664 39505 4063 40900 48261 44119 44145 45491 46109 46543 46905 5239 53702 54905 57535 60831 65814 68682 69325 70882 73019 73593 74154 74411 75538 78260 79412 79490 80390 82173 82556 84485 84945 8919 3 89406 90003 94347 95284 97464 99308 101524 102652 104259 106159 108119 108727 109124 111809 113589 114218 115730 115901 116537 117577 117844 118562 119561 122955 124484 126234 127220 129439 129937 132846 133716 134667 136163 136981 138191 140150 140503 141518 143438 143438 143951 146900 152272 152867 152995 153819 154528 157079 157613 157817 158388 158943 159106 159186 159354 159404 161783 161909 162056 163913 164109 164473 168927 169431 169787 170366 171982 182433 172585 177007 177477 178534 180550 182066 183086 184869 188090 188309 189652 193364 19519 195385 197955 198210 198253 199003 199007 199153 199859 200144 201757 201757 201950 203258 203507 203973 204353 204385 206212 207465 209108.

Po 250 złotych wygrały numery następujące:

55 165 371 426 84 606 52 815 1016 59 172 241 302 24 83 503 7 22 23 605 94 770 811 33 90 949 2001 9 260 62 86 306 34 37 436 557 97 670 3059 151 267 84 358 76 95 734 58 64 919 72 4157 61 228 44 65 379 471 97 732 61 820 49 79 962 5077 133 240 352 539 57 968 6286 96 302 416 54 651 72 75 13 35 893 7031 144 97 284 329 81 402 13 76 599 637 716 846 71 923 59 65 8300 47 448 65 582 925 89 9091 177 223 411 28 82 531 78 648 72 82 97 803 10067 94 111 258 93 313 426 66 75 681 722 812 24 946 69 112 15 258 93 313 426 66 75 681 722 812 24 946 69 11215 376 411 32 684 724 31 62 867 77 911 12005 32 333 455 698 778 806 943 63 13165 370 86 481 596 677 764 817 18 27 14002 82 199 25 341 523 45 57 71 635 47 59 706 18 41 800 990 99 15064 136 72 508 774 878 16371 423 28 535 662 712 25 81 99 800 32 45 84 17133 200 69 343 50 434 89 524 603 27 764 847 77 88 921 22 85 86 18023 204 549 59 81 621 32 849 58 70 19199 319 71 92 439 604 41 66 84 97 824 63 86 906 93 20094 148 52 457 91 562 81 92 731 44 71 834 70 923 25 21047 166 276 373 556 929 22125 48 83 219 66 333 54 531 61 619 21 752 920 23031 189 266 92 370 505 72 745 95 964 94 24018 38 173 77 218 347 92 485 537 703 15 65 89 883 959.

25034 155 69 364 65 497 538 625 892 907 13 67 26040 83 131 37 224 50 444 647 784 832 69 957 68 84 27032 94 16 223 57 76 86 424 78 519 803 28098 151 83 364 412 598 647 721 29 29013 38 66 71 93 210 374 431 603 763 30001 73 167 74 485 561 626 77 709 915 65 31048 404 12 656 764 32238 86 370 472 519 80 69 8741 809 39 908 98 33481 566 602 37 701 25 99 845 96 925 34237 330 83 441 603 86 570 976 35052 63 191 316 80 540 80 753 816 51 68 36086 427 521 95 616 32 95 98 739 72 978 85 99 37008 34 138 68 95 264 65 309 51 53 58 79 93 468 83 771 814 38086 109 72 212 48 311 55 480 614 42 713 39099 160 277 314 408 76 521 83 628 708 844 40007 42 56 62 69 100 36 89 285 395 425 28 32 524 48 91 926 41234 451 522 785 823 42074 83 124 49 324 426 565 87 89 680 828 69 74 976 43086 166 214 23 49 346 81 418 65 649 708 78 801 80 987 44122 94 252 55 372 577 698 888 959 88 45041 4806 7 547 665 732 809 30 72 92 981 46028 132 285 363 469 73 541 624 35 78 92 725 88 47046 17092 354 493 503 668 72 800 95 924 60 48170 82 351 52 406 35 60 506 55 676 79 771 76 840 938 45 49221 315 421 28 71 652 73 716 65 898 989.

50006 16 110 280 596 602 7 727 67 803 908 44 83 90 51170 81 98 201 38 337 428 565 72 74 625 35 36 711 69 81 854 91 933 46 47 74 52042 97 175 358 70 78 86 571 642 75 814 53038 69 136 237 315 66 540 95 638 48 69 730 34 39 49 89 91 825 84 54012 16 71 122 243 83 375 86 429 742 90 815 37 42 53 97 985 55089 125 36 58 98 206 346 419 63 534 56068 163 93 220 368 73 424 44 516 686 90 743 57032 238 98 425 90 539 722 25 817 35 80 58020 75 89 156 235 309 17 423 503 11 632 48 812 93 942 53 71 59244 444 87 546 73 644 49 788 905 55 60097 118 54 438 569 645 711 95 994 61053 78 96 242 417 61 75 713 863 80 62384 467 579 632 45 714 926 63010 93 99 122 213 46 480 82 603 98 735 43 980 64217 46 75 396 408 542 838 965 65021 42 173 282 383 521 94 653 57 720 58 826 71 66016 248 348 82 549 65 669 816 48 61 917 72 67131 232 90 92 377 587 900 77 68025 71 182 221 27 374 405 20 514 17 966 69030 174 241 442 53 57 97 611 747 62 70122 61 239 59 88 91 431 631 71 750 836 71012 40 242 308 485 635 722 836 951 79 72076 285 315 65 547 707 34 838 57 93 928 73035 89 307 80 404 564 708 74250 51 659 755 802 72.

75144 97 271 306 21 89 406 19 510 37 44 78 611 712 802 41 951 66 78 76354 76 84 533 652 832 49 77132 58 66 91 379 429 56 85 96 570 81 78097 267 90 374 89 447 500 807 23 908 66 79042 147 243 46 426 46 772 915 38 50 80040 97 151 69 240 443 741 92 809 16 81022 24 271 388 632 44 77 895 952 59 82091 326 76 524 93 882 929 83059 132 78 215 35 379 492 524 48 90 727 807 928 84164 341 52 425 87 588 620 707 41 83 87 836 84 961 76 93 85039 66 135 420 34 557 66 723 44 820 979 86075 165 72 493 541 51 737 66 845 966 74 87044 75 107 14 24 259 69 92 485 771 946 8804 81 315 28 556 72 89 623 791 843 50 88 89076 81 286 328 89 706 45 866 948 71 82 90090 128 54 58 298 336 516 611 756 850 60 940 91070 89 139 371 417 849 941 92014 103 335 56 420 502 10 31 831 92 956 93079 291 320 94 477 624 84 831 949 94026 82 164 307 81 436 517 601 773 804 47 954 62 65 95077 208 383 778 817 84 96086 104 64 219 53 376 421 49 55 88 505 17 614 704 833 919 62 97011 272 480 89 591 699 795 859 903 98101 85 22 48 308 86 421 53 58 583 637 722 887 978 99017 73 233 71 318 767 844 47 61.

100042 197 244 87 372 97 445 801 901 38 73 101030 158 459 62 74 502 42 73 78 689 718 960 73 74 102118 83 41 87 246 320 467 77 706 17 853 902 103080 93 232 307 465 535 86 797 104139 210 30 318 38 463 650 91 798 816 105171 404 14 522 41 60 90 630 106101 6 214 65 83 351 523 64 641 710 16 812 26 59 901 24 41 92 107302 16 42 671 747 50 56 856 68 928 108006 42 115 226 29 73 641 86 780 814 903 17 45 47 77 84 109011 23 133 51 99 409 25 60 562 83 633 51 71 93 746 814 30 76 915 18 73 110048 169 408 516 31 617 39 52 711 19 47 74 948 111031 234 350 56 454 522 70 756 57 946 112386 429 31 547 680 819 908 61 113057 121 63 80 361 71 427 39 594 645 724 70 75 84 810 114291 408 598 635 44 73 759 115015 169 414 555 784 841 116031 142 472 78 87 538 40 52 91 742 845 66 96 955 117002 269 481 886 926 40 118022 131 46 58 219 64 372 447 527 648 729 71 73 97 819 27 49 926 61 119051 125 70 611 777 908 35 99 120043 69 73 81 93 143 209 57 338 58 585 94 619 121024 213 29 47 478 535 603 75 826 39 46 930 70 122057 150 90 700 92 123014 46 72 77 211 91 334 43 413 31 44 588 609 708 848 904 51 124116 86 420 49 92 448 54 66 527 64 634 85 900 98.

125088 305 59 82 482 547 54 90 93 687 979 126042 134 208 364 460 537 58 96 605 72 92 816 70 935 127009 97 151 63 279 322 80 636 70 717 72 86 932 128002 81 155 57 229 38 47 75 341 50 69 88 425 565 629 730 854 62 129080 112 22 200 05 08 366 67 88 409 95 504 662 81 714 42 819 88 904 130126 302 25 90 589 611 38 73 92 801 27 97 916 19 31 63 131145 63 80 387 46 704 30 876 9016 28 33 70 132022 65 185 228 81 340 54 65 506 55 89 701 17 25 997 133115 17 24 252 71 75 359 556 658 765 69 134045 93 124 442 65 83 584 99 618 776 844 902 43 135171 273 91 626 33 56 73 807 57 136230 302 482 565 641 77 977 137029 182 91 289 93 32 28 646 853 928 138017 68 463 688 93 139067 85 109 80 99 222 69 72 96 352 81 433 592 641 88 99 70 826 90 07 89 140022 24 126 231 342 83 455 619 26 95 718 872 937 141066 114 27 35 61 80 218 51 76 397 401 506 93 601 46 797 893 911 142068 201 12 51 53 310 73 415 23 509 634 811 65 143062 143 558 664 741 60 144066 312 424 59 590 801 145037 167 221 24 526 86 703 834 44 51 54 96 146241 480 96 98 644 97 810 904 78 98 147047 131 249 309 73 23 512 606 87 73 755 817 88 928 81 148052 77 92 159 319 501 22 619 70 719 824 41 66 901 149150 262 63 80 419 30 603 49 98 789 802 91 922.

150005 95 199 207 21 350 88 511 35 58 820 71 903 14 151110 259 321 93 433 605 851 986 90 152064 65 147 84 364 652 757 58 69 980 153077 97 127 242 70 413 33 903 154127 88 222 328 29 460 74 613 42 99 702 55 902 16 28 155299 327 419 29 44 521 62 64 628 804 13 22 45 156251 422 32 88 528 57 651 79 947 62 70 157010 53 54 179 280 311 98 415 39 534 51 64 68 749 869 158021 35 37 63 136 225 80 405 06 21 86 630 54 820 65 947 63 82 159009 188 336 77 487 96 519 50 94 842 45 54 901 160045 84 125 78 432 66 161135 272 438 506 40 709 14 37 50 825 79 967 162000 19 79 168 71 77 411 747 819 26 907 36 163145 215 313 64 643 52 959 164052 214 424 73 85 90 95 532 605 44 97 742 853 913 77 165089 132 62 241 75 321 52 72 82 93 452 535 79 602 27 885 950 54 166036 43 441 63 527 31 666 97 840 900 74 167043 131 56 85 89 320 28 856 168039 261 87 348 465 549 51 674 801 48 67 904 08 21 72 86 169131 42 90 92 244 46 321 425 850 991 170044 103 51 355 435 88 512 73 654 855 918 25 38 54 171046 83 353 89 575 663 963 172035 147 53 226 86 93 335 400 33 502 19 677 749 904 173338 78 95 407 30 61 92 559 775 174001 25 81 340 411 64 863 98 971.

175080 82 156 71 220 26 66 322 480 640 794 825 993 97 99 176174 80 81 238 60 304 73 523 61 683 715 65 810 98 985 177036 66 180 157 441 503 637 56 742 803 15 50 70 988 95 188045 48 54 268 409 546 79 601 739 816 179098 130 31 317 452 63 554 614 711 13 51 985 98 180047 231 40 444 534 602 811 12 31 39 45 85 963 181149 57 97 229 31 467 503 68 72603 33 769 909 29 59 91 182117 55 206 32 370 78 94 412 533 640 728 928 50 183239 43 301 400 47 548 712 59 76 817 22 184053 85 175 268 76 714 72 508 17 50 86 607 20 53 762 853 63 185007 32 42 62 71 157 211 68 74 99 343 52 529 95 716 85 186062 230 55 310 34 483 561 666 737 924 74 187009 31 46 58 79 131 32 268 85 374 98 465 98 567 682 704 99 974 188021 170 71 246 60 62 674 88 765 83 916 19 36 50 60 98 189127 55 70 278 414 511 50 60 57 81 739 60 800 37 46 62 77 905 09 190296 427 581 669 87 191053 109 268 510 41 641 804 37 900 56 192099 102 78 326 403 50 574 613 95 748 817 69 193038 49 153 233 64 305 61 83 93 604 35 717 815 916 32 40 63 194082 112 29 63 312 472 76 90 545 76 680 743 81 836 195100 33 41 207 71 316 75 92 95 525 35 92 634 982 196061 131 41 45 51

79 85 232 37 66 403 45 97 566 613 38 89 727 53 81 851 928 197041 93 176 214 386 90 475 551 83 621 711 829 41 96 198074 135 93 208 34 99 390 459 506 62 98 634 40 60 945 62 199006 24 124 36 77 325 90 410 30 90 645 62 85 726 77 865 974.

200140 233 39 94 323 38 92 551 67 828 51 959 201176 356 88 110 77 502 70 73 640 708 837 92 928 31 202054 202 03 18 22 351 67 404 728 53 60 804 203014 92 130 225 27 390 443 95 531 68 60 798 826 48 72 84 983 204014 48 138 85 220 75 92 532 694 205005 08 86 110 28 371 89 93 406 545 657 704 14 58 854 73 904 206089 165 233 51 325 403 18 97 560 750 824 959 207010 116 222 24 55 372 93 427 98 556 613 27 53 54 717 31 34 57 94 833 954 208004 66 371 467 517 66 785 949 80 209043 51 115 78 92 462 73 565 694 746 64 816 47 9 76 955.

טעלעגראַמען

פערטיידיגער פון בריסקער אַרעסטירטע
פאָדערן דער פּראָצעס זאָל פאָרקומען אין קראָקאָ

וואַרשאַ, 27 (ספּ. טעל.) די פערטיידיגער פון די בעשולדיגטע געוו. בריסקער אַרעסטאַנטען האָבען דערלאַנגט אַ פּראָטעסט געגען בעשטימען דעם פּראָצעס אין וואַרשע. אַזוי ווי דער בעשולדיגונגס-אַקט וואַרפט פאַר די בעשולדיגטע, אַז זיי זענען בעגאַנגען אַ פערברעכען אין קראָקאָ אַנ- טיילנעהמענדיג אין פּראָצעס פון צענטראָלפּוו, דאַרף דער פּראָצעס פאָרקומען אין קראָקאָ מיט דעם אַנטייל פון געשוואוירענע ריכטער. דער פּראָטעסט פון די פערטיידיגער וועט די טעג בעהאַנדעלט ווערען אין קרייז-געריכט.

געררעטעניש אויף געזעץ-פּראָיעקטן אין סיים

• • •

וואַרשאַ, 27 (טעלעפאָניש פון אונזער קאָר- רעספּאָנדענט) לעת עתה זענען אין דער סיים-קאַנצעלאַריע אַריינגעפלאָסען 12 רעגירונגס-פּראָיעקטען — פרייטאַג, און שבת 82; צוזאַמען 94.

צווישען די געזעץ-פּראָיעקטען געפינען זיך 4 שטייער-פּראָיעקטען (וועגען קריזיס-צושלאַג צום הכנסה-שטייער, וועגעןביישטייערען טאַנטיעמעס, וועגען ביר-שטייער און שטייער פון וויין און האָניג; 4 פּראָיעקטען אין שייכות מיט'ן בעקעמפען די אַרבייטסלאָזיגקייט א. אַז. וו.

מאָנטאַג זאָל איינפליסען אַ רייהע וויכטיגע געזעץ-פּראָיעקטען, וואָס זענען אָנגענומען געוואָרען אויף די פריהערדיגע און אויף דער לעצטער זיצונג פון מיניסטאָרען-ראַט.

עס איז אויך אַריינגעטראָגען געוואָרען אַ פּראָיעקט וועגען נישט צולאָזען צו עקסמיסיעס ווינטער-צייט: פון 1. נאָוועמבער ביז'ן 31. מערץ. דעם פערבאָט פון עקסמיסיעס לאָזט דאָס געזעץ איבער פאַר דעם איינזעהן פון געריכט, אָפּהענגיג פון די בעדינגונגען, און דערביי ווערט אין די מאָטיווען געזאָגט, אַז דער געזעץ איז נוגע פערזאָנען, וועלכע בלייבען אין פאַל פון אַן עקסמיסיע אין דרויסען.

לויט אַ געזעץ-פּראָיעקט זאָלען אויך בע- שטייערט ווערען אַלע טעאַטער-, ספּאָרט-בילעטען און כדומה: מיט 5 גראָשען — ביז 1 זלאָטי, און מיט 10 גראָשען פון אַ זלאָטי און העכער.

די פראַנצויזישע מיניסטאָרען אין בערלין
דער וויזיט זאָל דערפיהרען צו אַ צוזאַמענאַרבייט צווישען דייטשלאַנד און פראַנקרייך

בערלין, 27 (ספּ. טעל.) די פראַנצויזישע מיניסטאָרען לאַוואַל און בריאַן זענען הייגט האַלב ניין אינדערפריה אָנגעקומען פון פּאַריז קיין בערלין. דער גאַנצער פּאָליטישער און געזעלשאַפטליכער אינטערעס איז קאָנצענטרירט אויפ'ן וויזיט פון די פראַנצויזישע מיניסטאָרען.

די פּאָליציי האָט אָנגענומען אַ גאַנצע רייהע ספּעציעלע זיכערהייטס-מיטלען צוליב'ן בעזוך פון די פראַנצויזען אין בערלין. דער האָטעל אַדלאָן, אין וועלכען די פראַנצויזישע געסט וועלען וואוינען איז פערבינדען געוואָרען מיט אַ ספּעציעלען טע- לעפאָנישען קאַבעל מיט פּאַריז.

כדי אָפּצוהיטען די זיכערקייט פון די געסט זענען קיין בערלין געקומען פראַנצויזישע פּאָליציי- אַגענטען, וועלכע אַרבייטען אין ענגען קאָנטאַקט מיט די דייטשע.

פּאַריז, 27 (ספּ. טעל.) פאַר'ן אָפּפאָהרען קיין בערלין האָט דער פראַנצויזישער פּרעמיער לאַוואַל ערקלערט פאַר די פאָרשטעהער פון דער פּרעסע, אַז דער וויזיט דאַרף נישט בעטראַכט ווערען בלויז אַלס גרויסהעלצבער אַקט פון הבור, נאָר ער דאַרף ברענגען קאָנקרעטע רעזולטאַטען. אויב די בעציהונגען צווישען דייטשלאַנד און פראַנקרייך וועלען זיך פערבעסערען, אויב עס וועט דערגרייכט ווערען אַ צוזאַמענאַרבייט פון ביידע פעלקער, דאַן וועט צוריקקומען דער געגענזייטיגער צוטרוי פון די פעלקער בכלל. די דאָזיגע שווערע אויפגאַבע איז נישט אומגעגליך דורכצופיהרען.

יודיש טעאַטער אין „פילהאַרמאָניע"
דירעקציע: אַ. בעזמאַן און ד. צעלמייסטער.

גאַסטראָלען פון דער איינציגער אָנערקענטער סובּרעטע
רעגינאַ צוקער
די יונגינקע—בריהענדע
די שעהנינקע—בליהענדע
די רייזינקע—צאַרטינקע
די חנ'עוודיגע—הערציגקע
די זינגענדיגע—טאַנצענדיגע
די שפּרינגענדע—גלאַנצענדע
מיט די וואַרש. די סטאַר-אַרטיסטען לאַלאַ יאַקובאָוויטש, אַ. קורץ, ק. צימבאַליסט, ל. גאָטליכערמאַן, ח. אייזענבערג, וו. אַמזעל.

הייגט, מאָנטאַג, דעם 28-טען סעפּטעמבער 9 אַ זייגער אין אָוונט
פון כתרילאָווקע ביז ניו-יאָרק
דער גרעסטער וועלט-שלאַגער אין 3 אַקטען מיט 20 נומערן געזאַנג און טענץ
מיט דער פּלאַם פייערדיגער סובּרעטין רעגינאַ צוקער אין דער הויפּט ראָל
מיט אַנטייל פרויען: אַמזעל גאָלדע, בעזמאַן סאָניאַ, האַניגבאַום לאה, טופּמאַן מרים, לאַלאַ יאַקובאָוויטש. מענער: אייזענבערג אהרן, אַמזעל וואָלף, בלומשטיין שמשון, גאָטלי- כערמאַן לאָן, קלמן גוטמאַן, צימבאַליסט קאַרל, קורץ אַבּרהם. סופלאָר מ. אייזענבערג

דינסטאַג גאַסטראָלירט די טרופּע אין פּאַביאַניץ קינאָ-טעאַטער „לונאַ"
מיטוואָך „ „ „ „ בזשעזשינ „ „בייקאַ"
דאָנערשטאַג „ „ „ „ טאָמאַשאָוו „ „אָדעאָן"

פאַר רעומאַטיקער און נערווען-ליידענדע
וואָס פערשרייבען מעהר, ווי 6000 דאָקטוירים.

רעומאַטיזם, פּאָדאַגרע און ענליכע ליידען פער- אורזאַכען ווי בעוואוסט ווערקסעלשטאָף-שטערונגען. דער קראַנקער אָרגאַניזם ערצייגט צופיל האַרנזויער, דאָס בלוט דאַגעגען גיבט נישט גענוג דעם שרעק- ליכען גיפט פון זיך אַרויס. דערפאַר אויב מען וויל זיך בעפרייען פון די רעומאַטישע און נערווען- שמערצען, איז נישט גענוג איינצונעהמען מיטלען צום בעטויבען די שמערצען. מען מוז גיכער טראַכ- טען צו בעזייטיגען די האַרנזויער, וועלכע בעזעצט זיך אין פאָרם פון נאָדעלשפּיציגע קרישטאַלען אין די מוסקולען, געלענקען און אַנדערע אברים און אויך פעהיטען דאָס אָנזאַמלען זיך פון האַרן- זויער אויף ס'ניי. אַ מיטעל, וואָס דערפילט די דאָ- זיגע אויפגאַבע און איז עוקר מן השורש די קראַנק- הייט אויף אַ נאַטירליכען אופן, איז גראַד טאָגאַל. און דערפאַר טאַקע האָט מען מיט טאָגאַל דערגרייכט איבעראַשענד גוטע רעזולטאַטען אַפילו אין פער- עלטערטע פאַלען, ווען אַנדערע מיטלען האָבען פער- פיהרט. „עס פרייט מיך זעהר איך מודיע צו זיין, אַז איך האָב מיך נאָכ'ן הענוצען פון 5 טאָגאַל- פּאַקונגען אויסגעהיילט פולקאָמען פון רעומאַטיזם וועלכער האָט מיך אַ סך יאָהרען געמאַטערט" שרייבט אונז בעגייסטערט פרוי ז. וואָלינסקאַ, לבוב, יאַבלאָנאָווסקיך 36. „איך האָב מיך ענטשלאָסען צו נעהמען טאָגאַל, נאָכדעם ווי איך האָב אַלע אַנ- דערע אַפּטייק-מיטלען אויסגעפּרובט. דערפאַר פיהל איך מיך פערפליכטעט אייך צו דאַנקען, און בעמערק אַז איך וועל דעם אונשעצבאַרען מיטעל טאָגאַל עמפּפעהלען אַלע מיינע בעקאַנטע אַלס איינציג הייל- מיטעל צו רעומאַטיזם". אָבער אויך ביי גיכט, ברע- כען אין קושיש, רייסען איז די געלענקען, נערווען- און קאָפּ-שמערצען, גריפּע, פערקיהלונגען, און ענליכע ליידען ווירקען טאָגאַל-טאַבלעטען שנעל און זיכער. אונשעדליך פאַר'ן האַרץ, מאַגען און אַנדערע אָרגאַנען. אויב מעהר ווי 6000 דאָקטוירים, דערונטער אַ סך בעריהמטע פּראָפעסאָרען פערשריי- בען טאָגאַל, טאָ קען דאָך יעדערער מיט צוטרוי דעם מיטעל קויפען. אין אַלע אַפּטייקען.

אַרעסטירט צוויי אוקראַינער
וועלכע וואָלען האָבען ערמאָרדעט האָלובקאָ'ן

לעמבערג, 27 פּאַט • אגענטור איז מודיע, אַז עס זענען אַרעסטירט געוואָרען צוויי אוק אינער, וועלכע ווערען פערדעכטיגט אין אויספיהרען דעם מאָרד איבער האָליבקאָ'ן. דאָס זענען דער 22-יעהריגער גימנאַזיע אַבסאָלווענט עליאש בוטרין, וועלכער איז מיט אַ יאָהר צוריק פּטרמשפּט געוואָרען אין פּויזען אויף אַנדערטהאַל- בען יאָהר פאַר דעזערציע און דער 25-יעהריגער סטודענט פון פּאָליטעכניקום לעאָן קרישקאַ.

PORADNIA
WENEROLOGICZNA
פון דאָקטוירים-ספּעציאַליסטען
זאַוואַדזקאַ 1.
נאָר פאַר ווענערישע הויט-קראַנקה.
און מענער-שוואַכע אַנאַליזען פון בלוט
און אויספלוס אויף סיפיליס און טריפּער.
קאָנסיליומס מיט ספּעציאַליסטען פון אורא-
לאָגישע און נערווען-קראַנקהייטען.
קוואַרץ-לאַמפּ. עלעקטרישער
הייל-קאַבינעט ראַסמעטיק.
-- טעטיג פון 8 פריה ביז 9 אָוונט. --
פון 11 ביז 12 ביי טאָג און פון 2 ביז 3 נאָכמ.
נעמט-אָן אַ פרוי-דאָקטאָר נור קינדער און פרויען
זונטאָג פון 9 פריה ביז 2 נאָכמיטאָג.
– בעזונדער וואַרטע-צימער פאַר פרויען. –
וויזיט 3 זל.

DOKTOR
H. WOŁKOWYSKI
צוריקגעקעהרט
צעגעלניאַנאַ 4, טעל. 90-216
ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט- און ווענערישע
קראַנקהייטען, מענער-שוואַכע, אַלע אַר-
אַנאַליזען, עלעקטראָטעראַפּיע, בעהאַנדלונג
מיט קוואַרץ-שטראַהלען.
נעמט אָן פון 8–2 און פון 5–9 אָוונד.
בעזונדער וואַרטע-צימער פאַר פרויען.

— די —
בעוואוסטע פעלד-בעטען
„Palma-Patent"

וואָס זענען אַלעמען בעקאַנט מיט זייער פּראַקטישקייט און דויערהאַפטיגקייט
מיט אַ גאַראַנטיע אויף 3 יאָהר
ווי אויך לעזשאַקעס. פעלד-בעטלעך און פעלד-בענקלעך
מאַטראַצען
געבעטע, שאַטקאָווע, קאַנאַדיסקע
קאָזעטקעס, טאַפּטשאַנעס
בעקומט מען נור אין דער בעקאַנטער פאַבריק
לאָדז פּילנאַצנאַ 24, טעל. 85-131
הורט דעטייל

23-טע מלוכה-לאָטעריע
5-טע קלאַס, 14-טער ציהונגס-טאָג

Zł. 20.000 Nr. Nr.: 51174 127620.

Zł. 15.000 Nr.: 131743.

Zł. 10.000 Nr.: 9204.

Zł. 5.000 Nr. Nr.: 31800 100994 131645.

Zł. 3.000 Nr. Nr.: 8599 62832 91429 171995.

Zł. 2.000 Nr. Nr.: 47041 92431 55579 57315 100240 120289 122834

Zł. 1.000 Nr. Nr.: 1445 10104 4"618 60612 69564 80199 80903 92878 104041 113321 127008 143993 169351 176218 188466.

Zł. 500 Nr. Nr.: 1434 11150 12652 13471 16302 19925 20198 22966 24071 27997 32162 32875 35198 45232 49406 50106 52750 56483 62674 65801 69178 69994 70360 72474 73164 80170 80524 84014 90036 91106 91835 92173 92614 93454 98477 98720 98897 102282 106410 106626 114254 117122 117430 117445 119700 121030 122749 124387 128404 129866 132781 138582 138762 139924 141053 141645 143603 145553 149358 153710 153409 158023 163421 163697 165893 167398 168693 176695 178953 182027 184473 188126 191391 191911 192335 197306 198543 202635 205846 208710 209094.

STAWKI.

166 84 269 389 946 1485 88 524 2067 190 253 498 523 704 815 927 3557 707 4430 77 984 5253 349 476 757 846 63 966 88 6005 51 92 289 435 622 65 809 7192 365 68 461 512 699 853 962 8035 139 412 629 60 9025 294 338 408 511 613 703 23 820.

10040 73 495 514 35 653 884 11032 49 114 58 253 55 61 336 497 690 760 12071 726 13277 318 41 59 722 37 39 89 815 30 14006 417 505 904 13 15049 78 111 39 277 332 441 80 16082 483 558 632 793 834 942 17094 325 569 622 77 795 858 74 18043 164 265 556 744 904 27 19051 474 705 72.

20116 256 80 377 630 95 819 29 21655 801 991 22126 67 268 348 436 716 23090 554 728 40 985 24079 349 991.

25072 93 26172 714 95 98 858 17021 40 400 29 510 28071 164 81 249 66 459 504 792 833 29201 399 417 524 887.

30379 454 635 79 811 31021 106 76 239 342 74 621 802 32343 401 685 742 33000 11 178 321 25 806 944 82 34193 380 540 951 35188 381 424 504 52 841 943 36416 98 524 640 60 37128 41 411 33 618 58 733 38158 272 326 590 93 615 55 913 86 39004 113 424 86.

40030 247 356 409 678 815 [illegible] 951 41133 336 641 710 96 831 45 42228 59 653 710 43117 53 92 338 428 44113 421 524 955 45025 601 778 822 84 977 46152 430 549 679 700 75 94 47006 204 427 534 48142 392 582 866 941 57 49000 51 56 114 23 292 96 383 811 44 964.

50030 238 574 623 717 962 51123 94 204 359 701 52074 980 455 556 610 99 915 76 53083 176 273 360 448 88 574 781 959 54130 779 917 55047 96 104 57 353 56 77 568 98 892 56005 43 96 610 979 57061 169 360 426 57 538 44 59 741 58009 206 517 860 59021 120 211.

60087 112 255 501 747 65 862 904 27 52 61651 757 62042 634 713 28 889 988 63222 43 636 64038 137 209 65103 97 205 389 555 66092 178 268 346 51 57 477 543 67093 188 765 68010 433 584 824 61 77 919 69200 344 464 543 888.

70106 445 580 608 21 71009 30 125 327 764 72205 24 88 615 64 841 986 73039 126 482 531 81 830 49 66 81 74167 627 737 41 43 960 72.

75867 76255 488 91 537 77062 318 433 539 64 611 13 89 744 148508 73 149547 797 917 608

78041 80 79025 685 37 753 977

80057 447 95 683 81144 487 823 83 82113 81 331 448 661 76 83134 253 459 615 86 778 980 84092 538 661 789 85233 80 688 95 881 962 86062 355 697 715 28 908 28 87040 209 362 63 576 951 8248 335 98 690 711 89093 609 704 822 45 988

90176 329 403 519 68 91009 170 303 443 48 504 844 92 97 951 92018 74 118 520 93029 839 89 94202 39 649 790 969 95162 452 92 717 85 840 904 96479 99 823 97208 9 28 318 682 859 98124 57 70 379 534 41 73 99061 80 84 244 343 607 759 887

100065 183 251 313 59 654 752 842 101049 68 196 329 46 484 590 760 102051 59 133 522 89 846 994 103396 968 104468 638 71 802 26 39 105300 614 830 48 990 106339 93 440 696 783 107389 484 522 40 108172 817 109058 414 45 65 683

110302 717 54 111036 233 479 542 77 697 903 112284 430 41 92 599 113061 110 50 79 347 457 533 114170 461 552 73 692 115014 22 93 245 377 428 647 98 855 116099 746 954 117052 75 394 523 718 951 118218 40 73 418 70 86 119151 327 490 822 60 70

120062 105 505 77 97 959 121010 102 521 722 912 122127 204 94 350 426 59 515 20 610 18 91 735 931 44 123637 52 886 996 124270 904 45 71.

125037 191 246 455 513 746 126807 921 45 127041 170 86 423 39 542 770 985 128436 671 726 42 59 960 129134 52 886 910 12

130045 356 668 939 131119 517 861 944 132023 594 817 133247 65 665 134571 715 841 994 135096 123 30 72 588 681 136065 211 76 262 793 800 84 956 137214 917 138053 115 257 378 495 594 605 54 744 72 871 929 139021 32 124 72 74 279 335 469 623 974.

14004 289 452 537 622 86 97 141366 142185 303 686 764 67 68 143110 24 636 705 860 144452 572 641 88 93 832 145128 219 53 93 329 512 788 900 7 146009 94 247 301 2 562 147067 204 31 379 508 18

150246 315 24 831 962 152015 44 47 146 220 500 89 620 798 153011 643 705 31 830 45 914 154010 205 21 416 37 526 866 155107 64 567 830 156017 210 456 580 689 744 819 157063 153 269 470 522 70 644 158617 792 870 159016 62 260 353 400 846 951

160273 887 901 161058 339 641 943 50 81 83 162235 351 93 594 692 778 905 76 94 163075 96 300 422 164008 103 344 404 542 615 762 869 901 165271 89 401 62 65 638 718 858 166151 425 540 797 864 167101 13 207 376 674 934 85 168079 92 105 6 83 410 631 786 867 983 169068 95 365 669 709 64 832 77 923

170148 71 325 444 75 848 171001 304 934 182033 328 43 412 591 603 173059 314 18 69 951 52 85 174000 79 451 661 738 852 900

175471 796 176137 254 78 332 411 43 651 700 970 177176 255 381 472 502 634 73 779 936 178218 19 34 63 314 449 529 30 836 179000 227 384 414 671 788 963 180414 578 615 778 896 949 181206 358 462 530 745 85 816 977 182058 112 674 734 5 879 98 183104 242 587 184057 370 559 687 767 850 185147 293 570 84 186020 22 268 341 78 513 775 815 960 187231 71 543 703 188 204 356 95 526 63 837 86 924 189063 201 467 519 51 713 14 86 190031 41 547 65 191046 94 222 71 347 57 401 55 192050 116 79 222 543 52 668 84 884 983 193115 309 20 479 722 813 921 43 194033 282 478 732 99 195074 320 443 677 731 196104 55 200 672 845 197265 378 438 666 877 950 88 94 198124 202 95 362 441 63 98 559 61 74 642 710 829 94 907 16 65 199102 83 203 217 460

99 967 208094 272 497 559 852 94 965.
504 740 43 858 84 207114 42 244 471 510 47 643
37 244 84 352 437 730 902 18 206052 290 41 463
671 772 825 204023 190 211 396 33 744 205020 115
342 796 202092 185 343 52 481 790 203 384 409 62
200093 171 75 411 44 56 599 201038 43 212 26
648 60 71 798.

ניי - אויפגעבויטער
קינא-טעאטער
„CORSO“
2 זשעלאַזנאַ 2
די גרעסטע קינאָ'ס אין לאָדז.

היינט צום לעצטן מאָל!
גרעסטער פילם-קלו פון דער וועלט!

טאַרזשאַן דער הערשער פון דער דזשונגל

אין די הויפּטראָלן: FRANK MERRIL i NATALJA KINGSTON וואָס רופן אַרויס ענטציקונג מיט זייער קראַפט אין שפיל. / טויזנטער ווילדע חיות! / אויסגעצייכנטע קלאַנג-פילם עפעקטן! בעמערקונג: מיר מאַכן אויפמערקזאַם דעם ג' פּובליקום, אַז „טאַרזשאַן – דער הערשער פון דער דזשונגל“ איז אַ פילם פון דער נייעסטער פּראָדוקציע 1930/31 „Universal Pictures Corporation“ און האָט נישט קיין שום שייכות מיט אַן ענלעכן פילם, וואָס איז זיינערצייט דעמאָנסטרירט געוואָרן אין קלענערע קינאָ'ס און אויך נישט מיט די נאָטיר-אויפנאַהמען, וואָס איז דעמאָנסטרירט געוואָרן אין איינעם פון צוליב דער גרויסער פּאַאינטערעסירונג מיט דעם פילם, ווערט געבעטן צו קומען אויף די פריהערדיגע סעאַנסן. די פּרייזן פון די פּלעצער נישט געהעכערט.

זיכערע הילף און אַ רפואה

אהן אַ אפּעראַציע, אָן בלוט. אהן אַ מעסער און אהן בלוט-פאַרגיסונג פאַר קראַנקע אויף קילעס פאַר מענער ווייבער און קינדער. פאַרשידענע קאַליקעס אין גוף פאַר הויקערס און פיס

פאַרלאָזט אייך נישט, ווייל דער ווינקעל-בראָך ווערט גרויס אַזוי ווי אַ מענשען-קאָפּ, אָדער אַזוי ווי אַ וואַסער-קאָפּ און עס פאַלט אַריין אין דעם פוס און דער קראַנקער איז אין אַ גרויסער סכנה דורך פאַרדרייען די קישקעס ווערט ער בראַנדיג און שטאַרבט. ספּעציעל גוטע הייל-באַנדאַזשען אויסגעצייכנט גוט דורך גרויסע פּראָפעסאָר'ן מיט מיינע בעהאַנדלונג און פון דייטשן פּראָפעסאָר

דאָקטאָר בראָכורעטונג בעזונדער זיכער דעם שמערצן און געפערליכסטן בראָך, אויך פאַר הויקערס ליידנגען מיט הייל-גאַרטלען און אַפּאַראַטן פאַר פאַרקרימטע פוס און פּלאַט-פוס ספּעציעלע אײַנלאַגן אין די שיך. קינסטליכע גומענע פוס און הענט, גומענע זאָקן פאַר די גרעסטע קראַנקע אָדערן. עמפּפאַנגט פון 9 ביז 1 בײַטאָג און פון 3 ביז 7 אין אָוונט.

ארטאָפּעדישע אַנשטאַלט

Specialist J. RAPAPORT Ortoped
von Lemberg Łódź, WOLCZANSKA 10,
tel. 221-77, front, parter.

בעמערקונג: דאָס פּערזענליכע ערשײַנען פון די קראַנקע איז אומבעדינגט נויטיג. דיפּלאָמען האָבן אויסגעשטעלט פאָלגענדע אוניווערזיטעטס-פּראָפעסאָרן: פּראָפ. ד"ר באַראַנאַש, פּראָפ. דר. י. מאַרישלער, פּראָפ. ד"ר בר. קיעלאַנאָווסקי און אויך אַנדערע.
מיר נעהמען אויך אָן טערזיכערטע פון דער קראַנקען-קאַסע.

דאַנקזאַגונג.

איך זאָג עפנטליך בעקאַנט, אַז אַ דאַנק דעם ספּעציאַליסט דיר. י. ראַפּאַפּאָרט, וואָלטשאַנסקאַ אין לאָדז, וואָלטשאַנסקאַ 10, בין איך גענצליך בעפרייט געוואָרן פון קרומע פיס. דעם 1. דעצעמבער 1930 האָט מיר ה' דיר. ראַפּאַפּאָרט פאַרלעגט באַנדאַזשען לויט זיין מעטאָדע און נאָך אַ חודש האָב איך קאָנסטאַטירט, אַז כ'בין גענצליך אויסגעהיילט. כ'בין אַלט 61 יאָהר, בין איך געוואָרן אָפּערירט אויף קרומע פיס, נאָר עס האָט ניט געהאָלפן. און האָב מיך געזונד אין אָפּגעדאַנקט דעם דאָזיגען ה' דיר. אַלע ליידענדע אויף ברוך-קראַנקהייטן

(–) **Józef Rydel,**
Nowe-Chojny, ul. Majowa 5.

Dr. med. H. GUTSZTADT
ספּעציאַל-אַרצט פאַר אַקושעריע און פרויען-קראַנקהייטן
צוריקגעקעהרט
ZACHODNIA 62 (Śródmiejska 14)
telefon 129-52.
נעמט אָן פון 9–10 פריה און פון 5–7 אָוונט.

DR. MED.
Józef Imich
ספּעציאַליסט פון אויערן. נאָז, האַלז און קעהל-קראַנקהייטען
צוריקגעקעהרט
מאָניושקי 1, טעלעפאָן 209-97.
נעהמט אָן פון 1–2 און פון 5–7 נאָכמ.

Dr. med.
Haltrecht
ספּעצ.-אַרצט פאַר הויט און געשלעכטס-קראַנקה.,
נעהמט אָן פון 8–11 פריה, פון 1–3 נאָכמיטאָג און פון 6 ביז 9 אָוונט.
זונטאָג פון 9 ביז 12 בײַטאָג.
פּיעטריקאָווער 10
טעל. 245-21.
פאַר אומבעמיטעלטע לײַטשניצע פּרייזן.

MIMOZA
קלאַנג-קינאָ
קילינסקיעגאָ 178

היינט און פאָלגענדע טעג!
גרויסער קלאַנג-פילם
„איהר בחור'ל“
(Jej chłopczyk)
פילם פול מיט סענטימענטען.
אין די הויפּטראָלן:
Magda Sonia i Jaś Feher.
נעקסטער פּראָגראַם: „סוף וועלט“
אָנהויב 4 נאָכמ., שבת און זונטאָג 2 בײַטאָג
אויפ'ן ערשטן סעאַנס אַלע פּלעצער 60 גר

טוך- און קאָרט-לאַגער
Sz. Maroko
לאָדז, נאַוואָמיעסקאַ 2,
פראָנט, 1-טער שטאָק, טעל. 159-43
עמפּפעהלט צום הערבסט- און ווינטער-סעזאָן אַ גרויסן אויסוואַהל פון די נייעסטע און בעסטע דאַמען- און הערען-שטאָפען.
פאַר שניידער – ספּעציעלער ראַבאַט.

וויכטיג פאַר לאָדז און פּראָווינץ!

מצבות פון 30 זל. אָן ביז צו די טייערסטע גראַניט דענקמאַלען פיהר איך אויס ביליג און סאָליד, אויף וואונש בעזוך איך די ג. קונדשאַפט אויך אויף דער פּראָווינץ. קומט און איבערצייגט אייך!
מיט אַכטונג פירמע "Granit"
לאָדז, פּאָמאָרסקאַ 39.

Dr. Z. Rakowski
פאַר אויערן-, נאָז-, האַלז- און לונגען-קראַנקהייטען
9 קאָנסטאַנטינער 9 טעלעפאָן 127-81
שפּרעכשטונדען פון 12—2 און פון 6—7. נעמט אויך אָן אין לעטשניצע זגערזשער 17 פון 10 — 11 און פון 5—8.

קלאַנג-קינאָ-טעאַטער
ZACHĘTA
26 זגערזשער 26

היינט און פאָלגענדע טעג:
גרעסטע קלאַנג-דראַמאַטיש ווערק פון DUPONT
דערנער-וועג פון ליבע און ראַסע א. נ.
דאַס אייביגע ליד
אין די הויפּטראָלן:
MARY GLORY
און די גרויסע קינסטלערין פון דער הבמה מרים עליאַש
דאָס מייסטערווערק איז אַ רעוואָלוציע אין דער קלאַנג-קינאָ-קונסט קריניצע פון רייצענדע מעלאָדיעס. וואונדער פון רעזשי, אויס-שטאַטונג און קאָנצערט-שפּיל פון די אַרטיסטען.
אָנהויב אין געוו. טעג 4 נאָכמ. שבת, זונטאָג 12 בײַטאָג.

GIMNAZJUM ŻEŃSKIE
Józefa Aba
w Łodz, Zielona 10, tel. 122-12
זענען נאָך פאַרהאַן פרייע פּלעצער אין די קלאַסען A, B, C

מענער-קאָפּעלושען
צום איצטיגען הערבסט-סעזאָן
אין גרעסטען אויסוואַהל
אין די נייעסטע פאַרבען און פאַסאָנען
צו פאַבריקס-פּרייזען
בײַ י. שוואַרצבערג,
50 פּיעטריקאָווער 50

Dr. med.
W. Eychner
גינעקאָלאָג-אַקושער
זגערזשער 11
טעלעפאָן 134–72
נעמט אָן פון 3–4 נאָכמ.
און פון 7–9 אָוונט.

Dr. med. **REICHER**
פּאָלודניאָוואַ 28. טעל. 20193
ספּעציאַל-אַרצט פאַר מענער-שוועכע-בעהאַנדלונג
נעהמט אָן פון 8 – 11 פריה און פון 5 – 8 אָוונט.
זונטאָג און יום-טובים פון 9—1 בײַטאָג.

עלטערן!

פערשרייבט אייער קינד וואָס לערנט אין אַ פּוילישער שולע אין אין דעם איינציגען מוסטערהאַפטען רעליגיעזן בית ספר קינדער וואָס לערנען אין פּוילישע שולען
„תורה-ודת“
פּל. וואָלבאָרסקי (נייע שטאָט) 6
דאָס לעהר-פּראָגראַם פון תורה ודת נעמט אַרום אַ קורס פון אַלערליי למודי קודש (עברי, חומש, רש"י, נ"ך, משנה, תלמוד) העברעאישע שפּראַך, יודישע געשיכטע א.ז.וו. און אַלעס וואָס אַ יודיש קינד דאַרף צו וויסען, דאָס לעהר-פּערזאָנאַל בעשטעהט פון די בעסטע פּעדאַגאָגישע קרעפטען. ס'ווערען אָנגענומען נייע שילער פון 5 ביז 14 יאָהר, צוליב'ן קריזיס הנחות פּרייזען

לעטשניצע
פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען
רענטגען-אינסטיטוט
און טרעליך-דענטיסטישער קאַבינעט
זגערזשער 17, טעל. 116-33
ד"ר גאָלדשטיין-פּאָלאַק אויגען-קראַנקה. פון 1–2
ד"ר ווײַנבערג אינערן, הערץ און לונגען פון 1–2 און פון 6–7
ד"ר יוסמאַן נערווען-קראַנקה. פון 12–2
ד"ר סטופּעל רענטגען פון 12–2 און 4–6
ד"ר פּאַפּיערני פרויען- און געבורט-הילף פון $1-11\frac{1}{2}$
ד"ר מאַנטאַר כירורגישע קראַנקה. פון 5–6
ד"ר ראַקאָווסקי נאָז, האַלז און אויערן-קר פון 10–11, 2–3 און פון 6–7
ד"ר ראָזענצווייג קינדער-קראַנקהייטען פון 11–12 און פון 4–5
ד"ר ראָזשאַנער הויט- און געשלעכטס-קר. פון 1–2
נ. ראָזעס צאָהן - אַרצט פון 9–1
א. גראָדזענטשיק צאָהן-אַרצט פון 3–7

צאָהן-מונדהיילונג, בעלמבמונגען, קראָנען, מאָסטען א.א.וו. בײַ דער לעטשניצע איז געעפנט געוואָרן אַ רענטגען-אינסטיטוט. — היילונג פון הויט-קראַנקהייטן פון קאָפּ (פּאַרך) מיט רענטגען-שטראַלען, פאַר בעשטראַלונג און דורכלײַכטונג, קוואַרץ-לאָמפּען, דיאַטערמיע, עלעקטריזאַציע
אַלע מעגליכע אַנאַליזען.
אימפּונגען נענען שאַרלאַך (שקאַרלאַטין).
די לעטשניצע איז אויך אָפן זונטאָג.
וויזיטען אין שטאָט.

קליינע אַנאָנסען

פּרייז פון אַנאָנס ביז 15 ווערטער נור 1 זל.

אַ שטריקער אויף גלאַטע מאַשינען פון זאַפּאַרט געזוכט בײַ א. וויסבלום, אָגראָדאָוואַ 9, אין ערשטען הויף. 6526

ס'ווערט געזוכט קוואַליפיצירטע האַנד-בייהעלערינס, און אַ מאַשינערין צו סוועטערס, ווי אויך שניידערינס, קאַמיענאַ 18, 2. טויער, 3. שט., וו. 54.

ס'ווערט געזוכט אַן אויבערלאַק-נייערין צו טריקאָטאַזש בײַ פינקעלשטיין, זאַכאָדניאַ 11, וו. 7

עס איז נויטיג

ס'איז נויטיג אַ יונגעל פון 18 יאָהר אָן צו טראָגען פּעקלעך. ערפאַהרען, וואָסכאָדניאַ 27 בײַ פּאָלאַשינסקי. 6541

נויטיג האַנד-נייהערינס צו דאַמען-מאַנטלען פון זאַפּאַרט בײַ פריליך, פּאָמאָרסקאַ 33.

נויטיג אַ שטריקער ספּעציעל אויף קאַפּיצהער, פּאָנסקאַ 9, וואָלבאָרג 6. 6537

נויטיג אַ שטריקער(ין) אויף פּע"דע קראַפט און אַ שטריקער-אַרבייטער, זאַוואַדזקאַ 17, וו. 44.

נויטיג אַן אַרבייטער אויף אַ פּע"דע מאַשין צו ערפאַהרען בײַ גאָלדרינג, קילינסקי 33, ט. 150-83.

אַ קוואַליפיצירטער אונטערמאַשינער ווערט געזוכט פון זאַפּאַרט בײַ לאַנדסבערג, פּאָלודניאָוואַ 42, קוואַר אָפיצינע, 3-טער שטאָק. 6531

אַ פאַרקויפערין צו דאַמען-קאָנפעקציע ווערט געזוכט גלובנאַ 1 אין קאָנפעקציע געשעפט.

לאָקאַלען

אַ לעצט צימער אַלס סובלאָקאַטאָר וויל איך דינגען אויף מאָנאַטליך. אָפּערטען אונטער „לעצט צימער“.

פאַרשידענעס

אַ קאַסע שראַנק אין גוטען צושטאַנד פאַר 190 זל. צו פאַרקויפען. צו ערפאַהרען אין אדמ.

מאָטאָרען

עלעקטרישע נייע און געניצטע, ביליגסטע קוועלע
רעפּעראַטור-ווערקשטעלען
בוי פון קאָלעקטאָרען און אויפוויקלער.
עלעקטרישע אינסטאַלאַציעס פון אַלע אַרט
Reklamy NEONOWE.
Inż. J. REICHER i S-ka, Południowa 28, tel. 21-000

יעדער איינציגער
האָט זיך איבערצייגט, אַז פאַר
מעבעל
דיוואַנעס, בעטען, נייה-מאַשינען, גאַרדעראָבען או"וו צאָהלט די העכסטע פּרייזען
א. ווײַצמאַן שענקעוויטש 23
טעלעפאָן 191-00.
בײַ מיר איז שטענדיג פאַרשידענע געניצטע מעבעל אין גוטען צושטאַנד צו פאַרקויפען.

Lekarz-Dentysta
StGELBERG
Zawadzka 14, tel. 108-33
צוריקגעקעהרט.
נעהמט אָן פון 10–2 און פון 4–7 אָוונט.

אַבאָנעמענטס-פּרייז: אין לאָדז – 5 זל. אַ חודש מיט צושטעלען אַ היים; אויף דער פּראָווינץ 6 זל. אַ חודש אין אויסלאַנד – 8 זל.
פאַר'ן אינהאַלט פון טערמינען די אַנאָנסען איז דער פאַרלאַג נישט פאַראַנטוואָרטליך די אַדמיניסטראַציע איז אָפן בײַטאָג און בײַנאַכט.

אַנאָנסען-פּרייזן: פאַר'ן טעקסט—18 גר. פרייטאָג און ערב יו"ט—24 גר. אין דער זייט 8 שפּאַלטען
אין טעקסט—40 . . . . 60— . . . . . 4 .
נאָכ'ן טעקסט—12 . . . . 18— . . . . . 8 .
פאַר אַ מילימעטער-שורה: אייטער דער שטאָט 50 גראָש. טייערער. אויסל. 100 פּראָצ. טייערער. מעלדונגען—10 גר. אַ וואָרט

Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odpowiedz. udziałami: Ch. J. Brzustowski i D. Zilberberg. Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman
Czcionkami i druk. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.